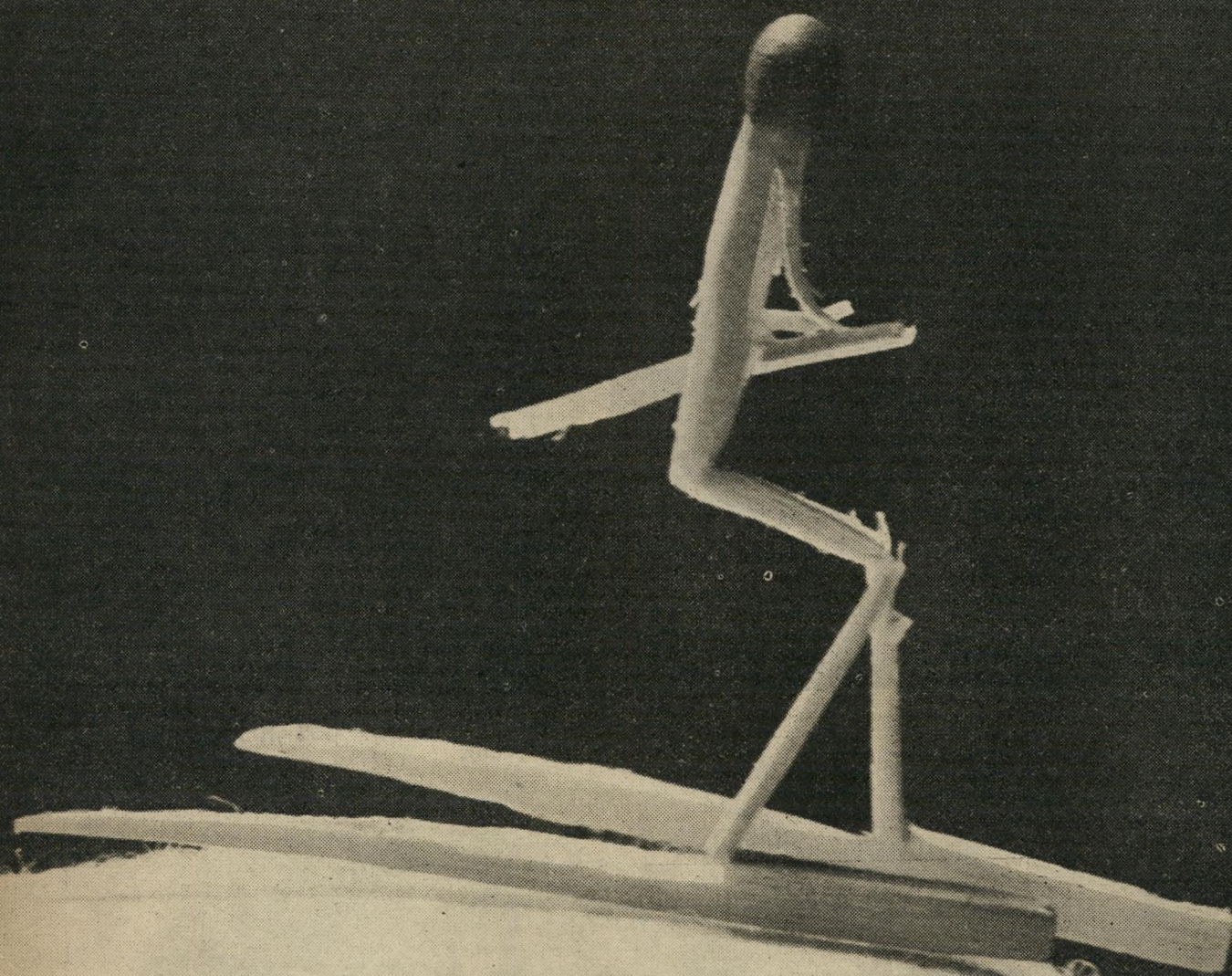

העולם הזה

המחיר
75
מיל

16. 2. 1950
כ"ט שבט תש"י
מס. 644
מגזר

גם הגפרור יצא להחליק על השלג...

השבועון
המצויר
לכל

ארצנו ונתברכה בעצינו למכביר

אנו, שרובנו שקועים בחיי-כרך סואנים, בעסקי יום ובהווי חולין של דאגה לפנסה, מתעלמים כמעט לחלוטין מיפי ארצנו. חיינו מתרכזים כאילו בעולם של מלך אחד — בין "קופסאות-הבתים" של רחובות מגובבים זה על גבי זה. על כן איך לבנו פתוח להנאת יפי ארצנו, ואין אנו יודעים על המינים המופלאים של העצים בכל רחבי המדינה. עצים עתיקים הנושאים עומס היסטורי של מאות בשנים, ועצים חדשים, המעידים על מפעלי-החיים המתחדשים במולדת הישנה. בימים אלה שלחנו את צלמינו מרן ועד אילת והם הביאו לנו אוסף נהדר של עצים. כל עץ ופרשה משלו, כל עץ וסיפור-חיו שלו.

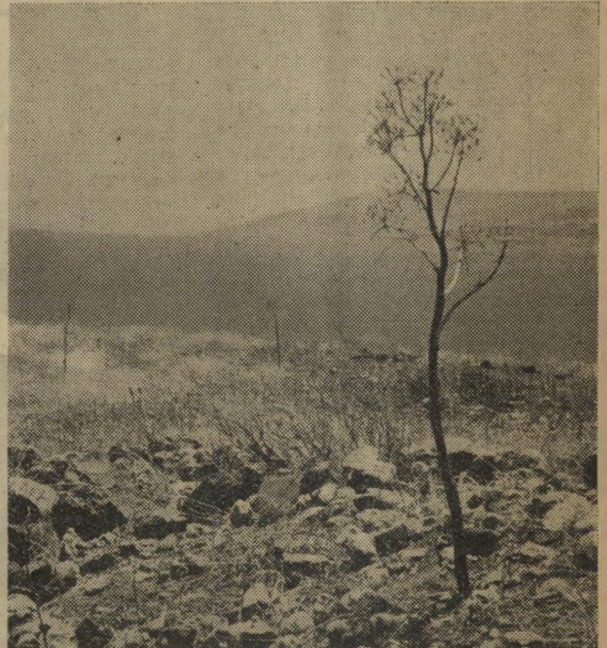
בין הרים בדרך לאילת.

צילום: ב. רותנברג

צדיעין בשקיעת חמה ליד עכו

צילום: בראון

ליד ים כנרת, סמוך לכפר נחום.

צילום: בראון

עץ מצל כננו. רק מי שנתנסה בשרב המדבר ובשמש המכה בדהט עי ראש, יודע להעריך חשיבותו של עץ כזה.

צילום: ב. כרמי

אדווארד ג. רובינסון

בעלת שיאים עולמיים מגיל 16 לחייה, היא אשת קריין הרדיו היהודי בגימין

קנו להן שם עולם ביופיו. שמו של יוסף קוטן עברי — קטן, ההורים הש' תמשו בהברה אשכנזית, כך נוצר שם השחקן של "מכתבי אהבה" או "האזרח קיין". יהודיה היא אן שרידאן, בעלת ה"סקס-אפיל" האמריקני. יהודי הוא מל' בין דוגלס. יהודיה היא מירנה לוי.

הוליווד, אחד מכמה עשרות פרברי לוס אנג'לס, נקראת אמנם על העץ הקדוש של צלב ישו הנוצרי, אך היא אינה למעשה אלא עיירה יהודית. בני ארץ ישראל שביקרו שם מספרים שה' נוף מזכיר את חיפה, או את הר הכרמל. האוקיאנוס השקט אינו גבול במאומה מים התיכון ותחתית העיר בה נבנו הסטודיות הגדולות מזכירה בכל את חיפה של משה. אכן המסגרת היא ארצישראלית והתוכן — יהודי. רוב רובם של היצרנים ושל השחקנים בני עמנו הם. אמנם אין מתארים בכך ואף מנסים להסתיר את הדבר בהתאם לחוק הטבע, חוקי החיקוי, לא רק על ידי השמות האנגלו-סאכסיים, אלא גם על ידי התעלמות והתנכרות. יהודי הוא רוברט (בוב) מונטגומרי, שנולד בבקון במדינת ניו יורק; הוא נתגלה על ידי ג. צוקר (היהודי אף הוא), אם כי איש לא היה עומד על יהדותו לפי קלסתר פניו. אל ג'ולסון נקרא בפי טרבורג, ברוסיוו, בה נולד, בשם אסא יואלסון. הוא נתגלה על ידי האחים ווארנר (היהודים אף הם) ונקרא להופיע בסרט הקולני הראשון "זמר הג'י", וכך היה השחקן היהודי לראשון המדברים על הבד. בהסרטי תולדות חייו שיחקו לארי פארקס היהודי שקיבל את פרס האקדמיה בעד משחקו בתפקיד זה ואף נבחר ל"איש השנה" ב-1947, לאחר שנמצא שמונה שנים בהוליווד והופיע בלא פחות מ-34 סרטים מבלי שאיש יזכור את שמו. יהודי הוא "טרון" מלך הקופים", ג'וני וויסמולר, שהיה לפני כן רבן השחיה בעולם, יהודיה היא גם "אליילת המים", אסתר ויליאמס, מלכת הספורט של הוליווד, אף היא

ג'ג. יהודיה היא אלה ריינס, כוכב "לא לעולם חופשי", יהודי הוא ג'ק בני מוהתיקי הקומיקנים באמריקה, שמה של רוזלינד רוסל היתה רייולה בעיני רה וטרבורי בה נולדה במדינת קו' ניקטיקוויט. יהודים הם הבוגארטים, המ' פרי ואשתו לורין באקאל. יהודיה היא מלכת הדיונגל דורותי לאמור, שנבחרה ב-1931 ל"מיס ניו אורליאנס" ואין לזלזל בדבר זה משום שבנות המקום

ויהודי הוא דני קיי. אפשר היה להמ' שיש את השורה עד אין סוף ולהוכיח שהעם היהודי הוא המוכשר ביותר בשטח המשחק ואף אחד מן היפים ביותר בעולם כולו מבחינת הפרצוף. עצוב הוא רק שבני עמנו אלה מופיעים כאנגלים, אמריקנים, צר' פתים, הונגרים. בין מאות הרבות של נושאי השמות העולמיים נמצאים לא יותר משלושה-ארבעה חמישה המעזים

להכריז בגלוי על יהדותם. אלה הם בן הכס הסופר, פויל מוני, מוני חיוני-פרוינגר לשעבר, פוילט גודארד שביקרה ביקור חסוף בא"י ובכתה ליד הכותל המערבי — "אין בין א' אידיש קינד" — אמרה, אדי קנטור המופיע מטעם המגבית היהודית המאוחדת ואסף סכר — מים גדולים למען עליית הנוער, ואחרון אחרון חביב: אדווארד ג. רובינסון.

הוא הודה מאז ומתמיד ביהדותו וב' ציוניותו ויותר מזה: הוא יצא למלח' מה גלויה בשווא ישראל הנוער גירלד סמית.

והמעשה שהיה כך היה: סמית, מעין היטלר אמריקני בועיר אנפין לפני העליה לשלטון, בא ללוס אנג'לס כדי לשאת את דברי השיסוי שלו נגד היהודים באולם הפוליטכניון. כשנודע הדבר, פנו ארגונים רבים למר' עצת העיר וביקשו לאסור את הופעתו. המועצה סירבה וטענה שבאמריקה קיים חופש דבור. במקום סמית נאסרו כמה עשרות תלמידים שהתאספו סביב האולם ונשאו שלטים בגנות המרצה. ההמון לא שקט ולא פחות מעשרים וחמשה אלף תושבים הקיפו את הבנין במוצאי שבת, שעות מעטות לפני ההרצאה, חיילים אמריקניים שהגיעו לתחנת הר' כבת של לוס אנג'לס בשוכם מן המז' רח הרחוק, לא אצו אל ביתם אלא הצטרפו למוחים. המשטרה הזעיקה למ' קום את כל כוחותיה שהתאמצו להגן על סמית ומריציו. מספר המפגינים עלה לחמשים אלף. השוטרים הצליחו לפלג אותם לשנים והציבו ביניהם שתי שורות של שוטרים צעירים מזויינים מכף רגל ועד ראש.

בין המפגינים צעד גם אדווארד ג. רובינסון ונשא שלט ביחד עם רעיתו. מובן מאליו, שהכירוהו מיד והשמועה עברה בקרב ההמון כורס חשמלי. רור' בינסון בעל הכתפים המלאות והרח' (המשך בעמוד 14)

עצייתמר נהנים מזיו כנרת החבויה בין הרים. צילום: בראון

העץ שראה בהתרחבותה של תל-אביב. לפניו עמד בודד, כיום הוא נתון כמעט במרכז העיר — בקצה רחוב ז'בוטינסקי. צילום: בדט

שרלה רושם חזר מן הגנג עם שפם לתפארתו, שפם שאין כמותו — מבאר שבע ועד לאילת, והרי כידוע, כל זמן שאין לו לאדם שפם על פניו — מה יש לו שם? סיר חלק ומלוקק, פרצוף של סהר מטומביל... שפם הוא הנותן לגבר את חותמו האישי, כזה החותם הטבוע על פו ומעיד על טיבו, שפם, רבותי, זה העיקר לבחור הרוצה לעשות רושם. אכן שרלה עושה רושם! כפפות צהבהבות, סודר של צמר כרוך על צוואר, בלורית מתפרעת במלוא טיסתו של הגיגים ו...שפם.

אל יקל בעיניכם השפם, שכן בעיני הנעוץ, פסם אחת ניסה ונכשל. הוא, נכבד הוא, נכבד אפילו עד מאד. שפמו של שרלה עושה רושם. שפם עבות, בלונג דק, מטופח ומלוקק... הבנות הצעירות, אלו בנות ההכשרה קלות הרגלים ויפות התואר, קוראות הן לו, לשרלה — אירול פליק, חומד של בחור!

זו פעם ראשונה שהוא מצליח לגדל שפם. פעם אחת ניסה ונכשל. ניסה גם פעם שנית והתנסה במיני השתדלויות שונות ועצות-פאטנט (כגון, תמצית של מי מלח) — אלא שלא עזר כלום. השפם לא צמח. כיוון שכך — עמד וגלח.

גו, והפעם... שרלה חיה חזר מן הג' גב ושפם לו — כביר. שפם אדירים על קלסתר מחיך. הפעם הצליח.

שרלה — אומרים לו — ישר כוח! הפעם הצליח. כנראה שנקל להצמיח שפם מלעשות גלידה.

מה ענין הגלידה לכאן? פעם, ביום חמסיק, הלהיב את כל החבורה שיודע הוא להכין גלידה. שמי עו, שמעו כולכם! גלידה, ממש גלידה! כמו של ויטמן, היה רעש גדול מסביב לגלידה, ושרלה רושם הסביר הכל בפרטי פרטים: יש אצלו אבוק גלידה. מנין? דודו שלט לו מאמרקה. מוהלים במים ובוחשים בקרח — והרי לכם גלידה.

ניחא. הבה נראה. נתנו לשרלה לעשות גלידה, וכדי שיעליח הוסיף לאבק בציצים, חלב ושמן, ומיני תב לין של גיל ושוקולדה. טרחו והוציאו למענו קרח ממכון הקרור... מה פלא? במשק יש הכל.

הלך הבחור ובחש ובחש. טעם והור סיף לבחשו. בחש והקפא תבחיטו. לאיש לא הניח להכנס אליו (המתניו בחוץ כולם) ואיש זולתו גם לא הצ' ליה לטעום טעמה של הגלידה הלזו המפורסמת, כיוון שסופו של דבר נטל קרירת התבחיט והטילה לחבית האשפה. מילא! גלידה כבר לא הניחו לשרלה לעשות פעם נוספת, וכשמישהו מאתנו מתחשק לו לאכול גלידה, מט' ריח עצמו ובא אל "ויטמן" ואל "אמ" ריקן בר..."

קיצורו של דבר: שרלה נעשה בחור לא בזכות שפמו. והנעוץ קלות הדעת — עיניהן היו יוצאות אחריו. בתחילה מצא השפם חן בעיניה של אילנה. אלא שבמהרה נתחרטה שרלה — אמרה לו — אינני רוצה שפם. זה מדגדג. אבל למה, אילנה? למה, האם אי-

גנו יפה? — אינני רוצה וחסל! ראה שרלה שעומדת לפניו ברירה בין אשתו לשפ' מו, והיתה חביבה עליו אילנה, לכן בחר בה.

ניחא, אמר לאילנה, למען — אי ריד את השפם. אלא שרוצה אני להש' איר לעצמי מזכרת ממנו, לפחות בתצ' לום.

נשקה לו אילנה והיתה מפויסת. הלך שרלה אל בתיה, מי היא בתיה זו, בתיה-סבתא? ודאי, זה סיפור בפני עצמו. אלא שלשם הקיצור אנלה מיד: בתיה הריהי הצלמת שלנו. אין לה לבתיה הרבה נחת בחייה, אלא כל אימת שהיא מצלמת במצלמת ה"רולי" פלקס" שלה. כבר ראיתי צלמים בחיי, אבל "גודניקה" נמר"ה שכמותה — אחת היא ויחידה במינה! סבתא זו טרם מצאה בחור, לעומת זאת יש לה אלבום ובאלבום תמונות כל בחור שפני שה בחייה. בשכבר הימים היתה בתיה ארכיאולוגית. שלחה פעם לקורס לידי עת הארץ, וכשחזרה משם מטומטמת ומתלהבת למראה כל שבר חרס, אם זה אוגן של כד מתקופת ביזאנץ, או להב צור מן הטרופ-היסטוריה, — ממש כדרך כל חושפי העתיקות הנוב' רים בעפר ומתלהבים משירי אשפות מני קדם.

בשכבר הימים גמרו עם בתיה בדרך פשוטה: נטלו כד מיט' רגיל (גירה), לכלכוהו בבוץ וניפצוהו לר' סיסים. אחת ממכירתו ה'ס הביאו לבתיה בחורת שבר חרס שנחפר מנב' כי האדמה. נטלה בתיה את שבר החרס בידיה, החלה בודקת ואמרה בקול פסקני: מן התקופה הביזאנטית! מאז אותו צחוק שצחקו בפניה, ניטל ממנה לחלוטין היצר לחשוף עתיקות. אחרי הארכיאולוגיה בא תור הצ' לום. הרבה עמלה בתיה עד שלמדה תורת הצילום. ראשית רכשה פוקס גדול. היא שקדה לתת מספר לכל תצלום, ובפוקסה רשמה: א. מה צל' מה. ב. חוזק האור. ג. מהירות הסגירה. ד. קוטר הצמצם וכו', וכו'. פרטי מלאכת חובבי צילום.

והיתה מריצה מכתבים למערכות של עיתוני צילום, ובמכתבים — קושיות על גבי קושיות. ואת הצלם שלו מס' זה תמונות להדפסה היתה מרבה להט'

ריח: מדוע לא הצליחה? האם מפ' ני שהסתר גרוע? או שהמצלמה אינה שווה? או שמא, היא עצמה, לא "יוצ' לחיית"?! אכן ברבות הימים הפכה בתיה לצלמת מקצועית. סופה שלמה את מלאכתה. תמיד אתה רואה אותה מהלכת עם תיק הצילום, מדאור, מח' ברת חישובים ותלת-רגל. כל הרואה לפניו את בתיה-סבתא, מבין מיד: הנה לפניו צלם.

ואלבום יש לה לבתיה, אלבום גדול שכל דבר שאירע אי-פעם נשמר בו בתצלום. וכל בחור שהופיע אי פעם לעיניה — נשאר לה ממנו צל-זמנות. אמנם כל המסתכל באלבום שלה, עובר לו החשק להצטלם.

שרלה רושם הלך דחקא אל בתיה. הוא האמין שתתייחס לבקשתו ברצינות. בתיה — אמר לה — יש לי ענין נכבד אליך. אני רוצה להצטלם למזכרת, ובעיקר — בגלל השפם. רוצה אני שתשאר לי מזכרת לשפם. עשתה בת' י'ה מן הענין דבר גדול ונכבד. הציצה למתכבת וקבעה לשרלה שעת צילום: בשבת לפנה"צ, בדיוק בשעה 10.55.

וביום ההוא העמידה לפניה את שרלה. ציוותה עליו כי יעמוד ולא יזוז. הוא קיבל את כל יסוריו באהבה. עמד והמתין, עמד וחיכה. נטלה בתיה את מד האור ומדורה, נטלה את המח' ברת ועשתה חישובים, אחר הוציאה ברוב זהירות את המצלמה מן החיק ומכל עטיפות הבר, צתצתה את העד' שה, כיוונה הרבה כיוונים, הציצה הר' בה הצלום, מלמעלה ומן הצד (אחר) במקומו של שרלה, תיפח רוחה, מכבר היתה סבלנותו מתפוצצת!.

עד שאמרה: — וכשני — אני מצלמת. אחת — לא לזוז! — שתיים — לא לזוז!... שלוש!!! התצלום נעשה ממרחק של מטר, כדי שיראה השפם בבירור. שרלה גילח את שפמו בו ביום. כעבור שבוע קיבל מבתיה את התצלום המבוקש.

הציץ בתמונה, בתנה מכל עבריה — ולא נתבררה לו המהות. מי זה? שאל את בתיה. ובזעף ובחמימה גדולה: ואיפה השפם שלי, לכל הרוחות, איפה שפמי?!

מסתבר: התמונה היתה גדולה ומ' דויקת. ראו בה את שרלה רושם מקר' סולי רגליו — ועד השפם. נשאר שרלה בלי שפם ובלי מזכרת לשפם.

חבל על דאבדין ואינן משתכחין!

זה לא מרגיז

נסה אינה מצויה בשפע ואדם מצויה לשמור על כל פרוטה שבכיסו, ועליו לדעת מחירו של כל מוצר ומיצור, שלא יתן, חס ושלום, ידו לספסרים. ואולם החילתו של אדם לכספו יצרה נוהג נפסד — שואלים למחירי מוצרים בלי גבול. לעתים טובלות שאלות אלו עם המנוחך ועם המרגיז.

נוסעים רבים באוטובוסים בינעירי' ניים נוהגים לשאול את הנהגים, מיד לכניסתם למכונית, למחירי הנסיעות. וזאת, למרות שהמחירים ידועים ומרובית השואלים נוסעים יום יום.

אז אתה מקרה עם עיתוני הערב. במו אוני שמעתי מספר אנשים שואלים למחירו של עיתון ערב נפוץ מאד. והרי אנשים אלה קונים את העיתון יום יום! לפני ימים מספר עמדתו בתור לק' נות קופסת סיגריות באחד הקיוסקים. מן-דואו שעמד לידי החל מברר את המחיר עם בעל הקיוסק. מתיר אותה הקופסה ממש שאני קנתי.

בעל הקיוסק: "המחיר 150 פרי". שכני: "באמת? הרי לפני זמן מה היה מחירו 155 פרוטה?" בעל הקיוסק: "נכון. כפי הנראה אינך מעשן סיגריות ממין זה". עוד אני מחכה לקבלת העודף. פונה שכני את בעל הקיוסק: "אתה יודע מה, תן גם לי קופסת סיגריות ממין זה. מה המחיר?" אשף

שדם צבאי

תדיר תוהה אני בקרבי, מהיכן גילו את הטיפוסים האלה המהומים את "עם השלמים". מדוע כה דומה שלם אחד למשנהו. אספר לכם מעשה שהיה: לחייל הגיע, סכום כסף ניכר (לפי הממדים הצבאיים). באחד הימים ניגש אל שלם היחידה וביקש את כספו. ענה לו השלם: "אין לי כעת זמן. תבוא בפעם אחרת".

לימים ניתנה לחייל חופשה. מצא שעת כושר וניגש שוב אל השלם ובי' קש את כספו. ענה לו השלם: "מצטער, אין לי כסף כרגע". לזוה החייל סכום מצער מחבריו יצא לחופשה. כשחזר אין אל השלם: דרש את כספו. השלם השלם בריחה: "כעת — לא! ידוע לך, כי אני צונה לחיילים בימים קבועים ובשעות קבועות! ואם הדבר לא ידוע לך, לך וברר זאת במשרד!"

החייל חכה בדחילו, ליום הקבוע ולשעה הקבועה וניגש לקבל את כס' פו. אמר לו השלם: "אני יודע, אמנם, כי אמרתי לך לבוא ביום זה, אולם הסכום הנמצא בברשותי לא יספיק לכסות את כל הס' כום המגיע לך, תבוא בשבוע הבא". מעשה בסיפור שאין לו קץ...

תם ש... יודע לשאול — אנו חיים בתקופה קשה, שבה הפר-

הנכה הלוחם

יהודה הראל

"בערבות הגנג — איש מגן נפל" — וקם. למעשה הקימוהו החובשים. תחת ברד הכדורים קרבו אליו, חבשו את פצע רגלו וגרורוהו לבית החולים הצבאי. בבית החולים קיצרו את רגלו במוטימטרים אחדים ושיחרורוהו מן הצבא. איש המגן הפך לנכה מלחמה. מסתבר, שבאותו ניתוח איבד הנכה נוסף לפיסת רגלו גם טיפה מנפשו. הוא הפך למדוכדך ועצבני, עד כי נדמה לחבריו כסירוף דעת.

כיום הוא יושב על ספסל הנאשמים. אשמתו כבדה: איים על איש משרד השיקום להרגו.

העדים מאשרים את כתב התביעה — כולם שמעו באזניהם וחזו בעיניהם את הנאשם, כשהוא מתפרץ לדלת מש' רד השיקום, ניגש לשולחנו של הפקיד ומבטית "לשלחו" לעולם הבא בדרך הקצרה ביותר.

הפקיד הנבעת הומין את המש' טרה, וזו אסרה את המאיים ותבעה אותו לדין.

הנאשם מודה באשמה. הוא מבקש את נסליחו של הפקיד הנפגע: הכל נעשה עקב עצבנות ונכנות.

סיפורו קצר. מאז הניתוח מדמה הנכה בנפשו, כי הפקידוהו לחסדי ה"ח" רה. ברצונו להכריז ברבים, אפילו להוציא מפי החוק הישראלי הכרוה רשמית, כי הנכים אינם זקוקים לחסד. פרטית חייבת לדאוג להם. השופט מס' כים עם דרישתו של הנאשם, אך טוען כי הכרה כבר רוחתה בציבור.

הנאשם מספר את סיפורו הפרטי: עבודה אמנם נמצאה בשבילו, אלא שח' דר מגורים לא ניתן לו. נפשו קצה בחדרי המלון הזולים, שאינם פינה פרטית להגיי נפשו ואי אפשר למצוא בהם מנוחה שלמה.

בבואו למשרד השיקום דרש חדר. הוא דימה בנפשו, כי פקיד המשרד אינו ממלא את מבוקשו כדי להרגיזו, לכן התפרץ באיומים.

סניגורו של הנאשם טוען שהמלים "אני אהרוג אותך", משמעותם איום סרק וביטוי לרוגו ואין בהן משום איום של ממש. הוא מביא ראיות חות' כות לטענתו בהסתמכו על העובדה, כי בשיחות בני נוער ומבוגרים משתלב "איום" זה לא אחת, ואיש אינו מפרשו פשוטו כמשמעו. הפקיד הנפגע מודה שהנאשם לא ניסה כלל לבצע את איומו, וטוען כי אותו רגע הפתיתוהו הבעת פניו של הנאשם עד כי נאלץ לקרוא למשטרה.

בפסק דינו המנומק מכריז השופט, כי הוא שמח להתפשרות בעלי הדין, אך אינו יכול לשתר את הנאשם מן האשמה שהוכחה, ולכן הוא דן אותו להתנהגות טובה בערבות כספית.

בצאת בעלי הדין מן האולם לחש התובע לנכה: — ובאשר לדיון פרטי, נמצא בודאי חדר גם בשבילך בקרוב. העיקר סבלי נות!

— הנאשם הודה בתנועת ראש ליי ריבוידידו.

הם יגיעו מחר ב"תיאטרון הקאמרי"

אותנו בנימה זו של מישחקו. הוא חידש ושינה עד לגוון קולו. בגור בה ובעומק. "אלכס" שלו הוא מלאכת מחשבת של שחקן החו" שב בטרם ייבנה, הבונה בטרם ייבצע. הוא סטר בעיצובו על לחיי כל אלה שהתקיפוהו על ברוטא- ליות אטנית, כביכול, שבטיפוסיו, וסתר את טענותיהם.

בן עמוס התעלה וגרש מאת- נו את החששות למפנה הקל, קל מדי, שארב לו. הטיפוס שלו היה שלם, עצור, מאופק ושרשי. זהו הישג רב לשחקן הצעיר ואנו מאושרים לומר זאת.

ברם הכותרת בלילה הזה מגיי- עה לי צחק שילה, הצל, שה- פך לאור גדול. יש לי רושם, שגם המחבר רחש בחובו זיקה מיוחדת ל"אבי", הקרוב לו קרבת נפש, קרבה אינטלקטואלית. משום כך, אולי, שם שחם בפיו טקסט של זהב. שילה הוא נפלא בעמ- קות ובדקות, בונה קו ישר, מתוח, שאינו נפגם אף לרגע, לכל אורך המחזה. בקולו הנדיר, בגיסטה המדודה שלו, במישחק הפנים, שילה מגיע לפרקים לאינטרפרט- ציה של שחקן גדול, בעל ממדים אוניברסליים. כשהוא בוכה על הבמה, בוכים החיים.

יש עוד להזכיר את אלברט בן צבי, אלימלך רם, יעקב בר נתן ומתי רז.

ועוד שורה אחת, אחרונה וממ- צה: התיאטרון המקורי שלנו נת- עשר, נתן שחם לא אמר את מל- תו הדרמטית האחרונה.

ל"קאמרי" אין מונופול על התקלה הזו... ואולם מ"הקאמרי" אנו רש- אים לדרוש שלישות, "אלמנטרית" זו! לא יתכן, ששחקן הממלא תפקיד ראשי יאמר "ג'ונה" שעה שעליו לומר "בומא". יבורך השח- קן שנתן לו את הרפליקה והוציא אותו — ואת הקהל — מן המי- צר, בהגידו: "איזה ג'ונה? אתה מתכוון בודאי לבומא?" מקרים כאלה, ואחרים, לא יקרו, כשחב- רי הלהקות יכבדו את הטקסט ויזכרו שאינם רשאים לחבל ביצי- רת המחבר.

*

נתן כוגן, שחקן מצוין ומ- עודן, לא היה שלם עם נפש גי- בורו הפעם. אנו רוצים לקוות, שקדחת הפרמיירה רק היא היתה בעוכריו. זכור לנו תפקידו המצו- ין ב"לילות הזעם". מדוע לא שי- נע אותנו הפעם? הוא לא היה שלם; עיצוב הטיפוס שוטט לכאן ולכאן, בלא שייצב אותו כוגן, ואנו היינו חסרי אונים ברצוננו להאמין לו.

גם אורנה פורת לא היתה הפעם יותר מאשר קורקטית. זאת אומרת מבצעת מתוך מוּיגת נתוני אסכולה ונסיון. אבל אש לא הב- הבה בה. בן זאב היה טבעי, כדרכו תמיד, אבל אולי רצוי היה, ששחקן מוכשר זה, קומיקן בחסד זה, יעלה מיתרים חדשים בכנורו. הוא מרבה לחזור על עז- מזל ולחדש מהדורות של חיבורים שכבר ידענום.

יוסף ירין הציג לפנינו הפ- עם יוסף ירין חדש. הוא הפתיע

של המחבר הצעיר עשויה מהפ- כים וניגודים: בה בשעה שב- חיבור הדיאלוגים והרפליקות הוא משכנע בבטחון ובכח של "שמשון צעיר שבין לילה צמחו לו כל שבע מחלפותיו", הנה בכניו הע- לילתי, בקשירת הקשר ובהתרתו, בדמיון המייניק את מהלך המח- זה, הוא נראה עול ימים, מגשש על פני תחתים.

אין להתעלם מן המשימה שה- טיל על עצמו. זהו מחזה הממוג בקרבו שני סוגים של תיאטרון. זהו מחזה של תיוה מזה, ומחזה של אורח-חיים מאידך. וכמובן, שקשה לעמוד בשניהם ולצאת ידי חובת שניהם.

את התיוה שלו מגיש שחם בצורה מזהירה. הוא עמוק — דם טוב אינו מזכיר — אהב לומר אוק- טב מירבו — ואת גישתו העמו- קה לחיים, על כל גילוייהם ותו- פעותיהם, הוא מביע על ידי הא- פורזמים החריפים שלו, על ידי ניסוח, ממש גאוני במקוריותו, שהוא מנסח את מחשבותיו והשק- פותיו.

ואולם תיאטרון תובע גם עלי- לה. העלילה יונקת ראשית כל מן הדמיון. כי עד כמה שלא תהא המציאות דמיונית, הנה היא זקק- קה לתיקוני האמנות... כאן מור- גשת אצל הסופר המקורי, האינט- לקטואלי, אולת-יד. חסר לו, עד- יין, מה שקוראים, le métier, המק- צוע, או המלאכה, ומשום כך פגום המחזה מבחינת האוירה שעליו להפיה סביבו, ובתור מחזה מסוג מחזות "אורח חיים" — אינו שלם.

*

ניכר היה בבימוי, שיוסף מי- לוא כיבד את הנושא ואת הטק- סט ונוהר שלא להכביד עליו במ- קוריות יתר של בימוי. הוא הצ- טמצם בשמירה על האוירה הכ- ללית וכן עשה גם הצייר מוקדי בתפאורתו היחידה והמשכנעת.

המישחק בכללו לא היה יציב. לא היתה אחידות ברמת הביצוע. הלהקה של ה"קאמרי" — הטובה והדרוכה שבלהקותינו — לא נת- נה את המיטב בערב זה. אם להר- ציא מן הכלל את שילה, ירין ובן עמוס, הנה היו יתר השחקנים פושרים למדי ולא נכנסו לעורם התוסס של הטפוסים, שהגיש להם המחבר רוטטים ושותתים דם.

ראשית, יש לחזור בפעם המאה על האזהרה בדבר ידיעת הטק- סט. כיום אין לחשנים בתיאטר- אות, אבל אין זה צריך לפטור את השחקן מללמוד את תפקידו. תיאטרון בנוי על אילוסיה. כש- לון בלשון בפיו של השחקן שו- בר את האילוסיה ומחזיר את הצופה שבאולם אל המציאות.

סיפרה לי גברת נבונה ורגישה, שכשהאזינה, לפני כמה זמן, לשי- דור קטעים מספרו של נתן שחם מפי יוסף ירין, רטטה במעמקיה ומעיניה זלגו דמעות. בשני לפי- רואר, עשרים וארבע שעות לאחר הפרמיירה, כבר ישבה הגברת שלנו ב"מוגרבי", בבואה, נחפזת, מתוך דיוק שבסקרנות עורגת לא- מנות, לראיון עם המחבר והבמאי. מן הראיון הזה יצאה מאוכזבת.

עלי למחר ולומר, שאני איני מזדהה עם הגברת. אני לא נת- אכזבתי. אבל דומני, שדעתה, ולא דעתי, עלולה לשמש במקרה זה אבן-בוהן לעצם ההצגה. כי אני לא קראתי את הסיפור ולא הקשב- תי לשידור קטעים שלו. אני נגשתי ישר אל העיבוד התיאטר- לי. ובהיסח הדעת קסם לי הנושא החם והחריף, הטרי והשותת, וקס- מה לי במשותף אישיותו הטובה של הנער-המחבר, ובהיסח הדעת התעלמתי מן הליקויים, מן הפג- מים, מחוטי התפר הלבנים, שב- מחזה. אמרתי לעצמי, כמאמר הצרפתי: "מנינו בו את חס- רונות מעלותיו..."

הגברת, בהיותה משוחררת מכל גישה שבמקצוע, ובהיות לה גי- שה בלתי אמצעית למחזה, נר- אית לי, מבחינה אובייקטיבית, שופט טוב ממני. היא שמעה את הסיפור, והשמיעה לברה הרטיטה אותה והדמיעה. אחר כך ראתה את הניתוח התיאטרילי — ונתאכ- זבה. ההשוואה, מסתבר, היתה בעוכריה. זאת אומרת בעוכרי המחזה... ויש להסיק את המסקנה.

*

האם תהיה המסקנה, שהבמאי חיבל ביצירת המחבר?

המסקנה לא תהיה זו. המסקנה היא, שלא כל סיפור מצוין, עמוק, עלול להיהפך לעלילה דרמטית. והעלילה במחזה של שחם היא רזה, רזה מאד. מעניין ומפליא עד כמה אישיותו הדרמטורגית

תנובה -
המכליר הראשי
להספקת
תוצרת חקלאית
במדינה

תנובה

העיקרהאיות

מטוסיאן
 דה לוקס

המדינה הזאת

הכנסת
מאת ש. יוסף

הכנסת בקו הראשון צור, הפעם במצור הש' לג והכפור. יומיים היתה ירושלים מנותקת מכל הארץ. אין יוצא ואין בה. העתונים פרסמו "הודעות רשמיות" כבימים "ההם": "השיירה יצאה, אולם עדיין לא הגיעה"... אולם ביום ג' בבוקר, "נפרצה הדרך והגיעה השיירה הראשונה". ובשיירה הראשונה — בקו הראשון בחזית פריצת מצור השלג על ירושלים — הגיעו חברי הכנסת.

היתה להם לחבריה הכנסת ולעובדיה פגרה קטנטנת של יום ומחצית היום, שהלצינים קראו לה "פגרת השלג".

שתי התחנות הסופיות בכל יום ד' ובמקרים היוצאים מן הכלל ביום ה' בשבוע, הופכים מס' דרונות בניין הסוכנות בירושלים מעין תחנת אוטובוסים סופית.

באגת
כל אס

נתונה לפעוטיה ולשלומם. בשמחה ורצון קדמו האמהות את המוצר החדש שהוצא זה עתה ע"י "שמן" —

שמן לתינוק.

שמן מובחר זה מכיל לנולין המרגיע ומשקט את עורו הרגיש של התינוק.

למען בריאות ילדיך השתמשי בשמן עדין זה לאחר האמבטיה ולפני החלפת החיתולים.

מחיר הבקבוק 170 פרוטה

שמן לתינוק "שמן"

חבר הכנסת מ. ד. לוויין שטיין מ"אגודת ישראל" הקיצוניים הוא, כמובן, נגד קבלת חוקה. הנימוק החזק בשבילו הוא כדלקמן: — אם יכתב בחוקה מה שיש בתורה — הרי היא מיותרת... אם יכתב בה מה שאין בתורה — הריהי אפיקורסית מתמדת ופסולה מעיקרה... בסוף נאמו העיר מר פ. לובי יאניקר, מאנשי מפא"י המתנגדים לקבלת חוקה לאלתר: — לא היה עוד כנאום "בעד" החוקה כנאומי של לחינשטיין מה "אגודה", שדבר נגד החוקה...

מה זאת בויכות על החוקה "הומאניזם"? גה הכנסת את השא במספר הנרשמים לר" שות הדיבור. הפעם לא היה סייג סיעתי לא במספר הנאומים לכל סיעה ולא בזמן שהוקצב לכל נואם. כיוון שכך, צדק ה"ר"ר, שביקש מאת הנרשמים לויכות: — אני מקווה שחברי הכנסת ינהגו במידת ההומאניזם ולא ינצלו מקרה יוצא מן הכלל זה יתר על זמנה.

ובכן לויכות נרשמו כ-40 נאומים, לעיתים. עדיין פתוחה הרשימה והיד מוכנה לרשום. כבר נאמו בישיבה אחת 8 נאומים ובסוף הישיבה הודיע ה"ר"ר: — רשומים אצלי עוד 29 נאומים... בלי עין הרע...

פחד "ששעשרה השעות" שוב עמדה האשה במר כו הייכות, כשינה הכנ" סת בתיקונים לחוק שר" רות החובה. השאלה שעמדה על הפרק היתה האם תצטרך האשה "יוצאת צא" לשרת שנתיים או רק שנה. ואפשר 18 חודשים. שנתיים — זו הצעת שר הבטחון. שנה — הצעת הדתיים 18 חודשים — הצעת חירות.

כדי להביא נימוקים בעד 12 חדשים העלה חבר הכנסת ז. יארי הפטיג (דתיים) נימוק מספרי חדש והוא "ענין 16 השעות". מר ורהפטיג אינו חושש ל-8 השעות ביום שהיחלת תעבוד בצבא, אלא ל... שש-עשרה השעות ביממה שהחילות אינן

נמצאות בעבודה". ראש הממשלה התעכב בתשובתו במיוחד על ענין שש-עשרה השעות ביום הלשון:

— ורהפטיג מפקד לא מ-8 השעות שהאשה תעבוד, אלא מ-16 השעות בהן לא תעבוד. איני יודע, מה יהיה כשהאשה לא תהיה בצבא, הרי יצטרך לשמור על האשה במשך 24 שעות ביממה, איך יעשה זאת?

"מעמים" בענין האימונים בשבת, שרוב הכנסת התנגד להם, היתה הסתייגות של חבריה הכנסת י. בן-אהרן (מפ"ם). מר ז. אהרנוביץ, יו"ר ועדת חוק ובטחון העיר, כי על כך כבר היתה הצבעה פעם בכנסת, בזמן שדנו על החוק: — או היתה על כך הצבעה לא טכנית, אלא מטעמים פרינציפליים! — מטעמים קואליציוניים! — תיקן בקריאת ביניים מר י. בן-אהרן.

והאזרח מה הוא אומר?
מאת מ. דמקור

פעמי האביב היום ראיתי פרפר צהוב מתעופף בנחת בין גנים, מתרפק על קרני השמש המבהיקות, החמימות. האילנות עטו גון ירוק רענן. הצפרים קוראות זו אל זו. משמע: האביב בא. והן רק לפני שבוע ימים היתה העיר מכוסה שלג והמים קפאו בלילה בתוך הצנורות... אכן, כזאת היא ארצנו — שובבה, סעירת-מוג, קפריזית. אתמול — כפור, היום אביב. וגם החיים כך: יום אחד תשתולל סופה ולמחרתו תזרח השמש... והאזרח המפוכח שואל את עצמו: האם לא בהשפעת מזג-האוויר הייתי אתמול פסימי כל כך? הנה, וזרחה השמש ומצב הרוח נשתנה לטובה!

בכלכלה ובפוליטיקה בקריה אומרים: אם חופשה למשך שלושה שבועות סימן שהעניינים בסדר (פחות או יותר). שני דברים התרחשו — האחד בשטח הכלכלי והאחר בשטח המדיני —

מסיבה בביתו של הקו סול הציני לציר מדינתו שהגיע לישראל

מימין: קונסול צ'כוסלובקיה בת"א, ד"ר ו. גרינוואלד, ציר צ'כוסלובקיה בישראל, ד"ר א. גולדשטיין, ושרת העבודה ג. מאירסון. צילום: ר. ויסנשטיין

שגרו למשרד-הרשמי של אופטימיוז ביי שוב: ההסכם הכספי עם אנגליה והש- מועות על כוונת מצרים לפתוח בשיחות שלום.

הממשלה הבריטית החליטה להיות ותרת במקצת במשאומתן על שחרור יתרות השטרלינג. בשביל מדינת ישראל העסק שנעשה איננו מזהיר כל כך, כפי שכול להיראות מן הצהלה בעת- נות, אבל שר-האוצר שלנו, הנחנק מחר סר "אוויר לנשימה" — כלומר מטבע זר לתשלום בעד היבוא ההכרחי — אומר: גם זו טובה. "יהיה ביתנים במה להמשיך" — אומרים במשרד האוצר.

ענין היחסים עם מצרים איננו פשוט כל כך — אומרים אנשים יודעי-דבר. אמנם ממשלת הווארד היא ריאליסטית יותר מן הממשלות הקודמות ומוכנה לשבת אל שלחן אחד עם נציגי ישראל ולדבר על "תכלית". אבל השפעתו של המופתי עדיין חזקה על ראשי הווארד ולכן יש חשש, כי מצרים תציג דרי- שות מופרזות במשאומתן — לא כיאות למדינה שנחלה תבוסה בשדה הקרב, אלא כמדינה היודעת שהיא הגדולה וה- עשירה ביותר בין המדינות הערביות. תהמיימת לשמש "מגן לערביי פלש- תינא".

ברודוס הצליח ד"ר באג' לנצל את ההתחרות בין עבר-הירדן ומצרים ול- הביא את כל המדינות השכנות לירי- חתימה על הסכמי שביתת-נשק אתני. ימים יגידו אם יצליח הגנרל ריילי,

בעזרת תכסים דומה, להביא לפתיחת משאומתן ישיר על חווי-שלום.

ה"בוכבים" בתלאביב

יישר כוחה של אגודת העתונאים, אשר הכניסה קצת התעוררות בחיי- הצנע האפורים של תלאביב.

אדוארד (גולדנברג) רובינסון, יהודי ואמן, בא אלינו מאמריקה לא כ"ססאר" המבקש להיראות ולרכו סבי- בו את אורות הזקורות, אלא כיהודי צנוע, בעל לב חם, אשר גם בשבתו במרחקים היו מחשבותיו נתונות לאחיו- במזרח, הבונים מולדת והמשיבים ליהו- די את כבוד האדם. הוא לחץ ידי פועלים בבתי-הרושת בפרברי העיר, ביום הראשון לביקורו בתלאביב, הלך לראות יהודים עובדים בבנין, ילדים מכל העדות החוזרים מלימודיהם, חילק אוטוגרפים ביד רחבה, דיבר אל האני- שים בלשונם ועיניו נוצצו מאושר ומ- התרגשות על פגישתו עם יהודים ביש- ראל.

ואמן זה של התיאטרון והקולנוע אינו האורח החשוב היחיד שבא אלינו השבוע. הגיע המנצח הגדול פרנסיס קוסביצקי, נסיך המוסיקה (החי באמריקה באמת כמו נסיך) לעמוד בראש התזמורת הפילהרמונית במשך השבועות הקרובים. ביקורו יהיה מאו- רע חשוב בחיי התזמורת ובחיי התר- בות של המדינה כולה.

תערוכה נורדת של ציירי צרפת

כזיו, כידוע, בפאריס, גיבה, ניו יורק, לונדון ובואינוס-איירס.

באמריקה ארגנה הגברת יוריקה מן תערוכות של אמני ישראל והרצתה על נושאי האמנות והתרבות בארצנו. בהרצאותיה היה הד רב והן עברו בהצלחה.

הגברת יוריקה מן תעשה בארץ כמה חודשים ותארגן אחרי תערוכתה הנו- דת הראשונה (שתתקיים בחיפה, תל- אביב וירושלים) תערוכות נוספות ושו- נות. ביניהן תערוכה של יצירות אמני סין, שנתקיימה בפאריס, בלונדון, פראג וברן. לצורך תערוכה זו נעתר הד"ר טשו לינג, נציג התרבות הסיני ליד ה"אונסקו", לבוא במיוחד לישראל לפי- תיחת תערוכה זו.

בקבלת הפנים שערך נשיא הרפובליקה הצרפתית מר וינסן אוויו בבית העירייה של פאריס לחברי הקונגרס של המ- בקרים האמנותיים בעולם בלונדון, שהתקיים בפאריס מטעם "אונסקו" במאי 1948.

בתמונה אפשר להכיר את הגברת יוריקה מן (בלבן, משמאל). לימינה: ארגסט נסטור סומיליו, נציג הונגריה, ולידו נציג סלאבאדור. משמאל: נציג צ'כוסלובקיה, נציג צ'ילי, נציגת נורבגיה וכו'.

פרנסיס קוסביצקי, המנצח בעל השם העולמי מן משוחח עם אחת הפקידות בשדה הת- עופה בלוד. הוא הגיע כמטוס אחד עם אדוארד ג. רובינסון.

צילום: ב. רותנברג

בינתיים הספקנו להעמיד מהנוסים במס- פר העולה ב-1000 אחוים למאה על המספר הנקוב בסטטיסטיקה; אף על פי כן יש כיום ביקוש רב למהנדסים. קיים אפילו "שוק שחור" למהנדסים...

"אנו, פושטי יד" קטנים לערך", הו- סיף הנואם בעמדו על שאלת מימון המוסד. "בית הספר הטכני המפורסם בבוסטון ערך לא מכבר מגבית בסך 20.000.000 דולר, לצרכי הקמת מעב- דות חדשות. המגבית הוכרזה במעמד בוגרי אותו מוסד. אחד הבוגרים נדב מיד שטר ע"ס 1.000.000 דולר..."

דבריו האחרונים של פרופ' אינגן נבלעו ברעמי צחוק ומחאות כפים.

קובץ שירה "שלושה חיצים" יהיה ופרוזה שמו של קובץ רפור- טזיות, משובץ שירים, מאת שלמה טנאי,

שיופיע בראשית מארס ב"ספרית פר- עלים". הקובץ, שיופיע ליום שבת להיאחות באילת, מתאר את הנגב במה צור, את המבצעים שהביאו לשחרורו ואת המפקדים והלוחמים שפעלו לשיח- רור הנגב. מלווים את הרפורטזיות צילי- מים מן הפעולות ומפות, המבהירות את שלבי שחרור הנגב — עד אילת.

מינוס בוגרי "הנני מתכוון לנאומי, לעתים גם לפני הנאום עצמו", ציין מר קי-

לנסקי, מנהל הטכניון, שעה שקיבל את רשות הדיבור בכינוס בוגרי הטכ- ניון.

"את מפעל חיי עד כה", אמר, "אפי- שר להגדיר בשלשה מ', דהיינו: מדיניות, מוסק ומדע". לפני 18 שנה, אחר אכזבות בשטח המדיניות והמשק, נכנס מר ק. להנהגת הטכניון. "אותה שעה", כך גילה בסוד, "היו בקופת הטכניון 30 לא". ההנהלה התלבטה בקביעת יחס מתאים לחלוקת הסכום בין הפרופיסורים והשומשים לתשלום משכורותיהם."

הנואם השווה את עבודת הטכניון, לעבודת יעקב אצל לבן. 7 שנים עבד יעקב עד אשר קיבל את... לאה רכת העינים. מוכנת היה להמשיך בעבודה מאומצת, על מנת לרכוש סוף כל סוף את רחל יפת המראה...

"ארכיטקטורה היא אמנות, ואני כלי- טאי יבש, מפחד לנגע בה..." אמר הנר- אמ, ועל כן הרחיב את הדיבור על מסגרת הלימודים החדשה המצועת על ידי הדקנים השונים של הטכניון.

פרופיסור אטינגן, דקן המחלקה להנדסת בנין, הוכיח את תוצאות הסי- טטיסטיקה, שנעשתה בשעתו לפי השי- ראת האוניברסיטה העברית.

"הישוב זקוק ל-18 מהנדסים חדשים כל תקופת 5 שנים", נאמר בסיכום אר- תה סטטיסטיקה. "ברור, שבשביל מספר כה פעוט של מהנדסים ממגמות שונות, לא כדאי להחזיק מוסד גדול ומסופף כטכניון.

קשת המצבעה ללקוח המבחין

קשת מנקה וצובעת

תקליטים לספון אנדהמסון תל-אביב רחוב בן-יהודה 9

מרים פריש

כנום "הלינה הערבית" לדיון עז "הפכוב השני"...

מרים אורית
צילומים: פוירשטיין

ג. יצחק / קונצ'רטו ברחוב צדדי

הנמוך שבהם עצר בפתאום ולפת בעצמה את יד רעהו. "הקשיב — אמר ברת ובהתרגשות — הקונצ'רטו הראי שון של צ'יקובסקי".

השני — הגבוה יותר ובלורית ערמונית נופלת לו על מצחו, נשען על מעקה הגדר הנמוך ומלמל בהתרגשות מבין שפתיו: "הקונצ'רטו הראי שון של צ'יקובסקי... הראשון של צ'יקובסקי".

ניסה להציץ מבעד לחלון, אולם כל שראה היה הפסנתר שחור-הכנף וידים ענוגות ולבנות של נערה הפורטות על המנענעים. האצבעות הצחורות עוררו בו הגות כבדה וטמירה: "לא יתכן, מלמל, זה לא יתכן, היא איננה, היא הלכה".

בדומה לאצות המתפשטות על פני האגם השלו שבו הזכרונות להדהד בנבי נפש, כמבעד לצעיף ערפל אטום, זכר עליית-גג מוצנעת שבציר ההרים הנצורה, זכר פסנתר שחור-הכנף וצחור מנענעים, וזכר אותה, אותה שהיתה בשבילו האחת, היחידה, הנאהבת עד תום.

...הקונצ'רטו הראשון של צ'יקובסקי... סקיי... אותה יום מר ונמהר כבדה ההפצה מכל אלו שקדמו לה. הוא היה פוסע ברחובות השוממים והמופגזים וידו השמאלית חבושה ונתונה במעטפת גבס. ברחובות הסמוכים היו הפגזים נופלים ומתרוסקים בקול נפץ עז והוא היה הוגה בשעות בהם יהיה שרוי עמה, מביט לתוך עיניה ומאזין ללחן הענוג השופע מבין אצבעותיה.

בפתאום, מבעד לרסק הפגזים שמע את הלחן התוסס, הסוער, המלא אגר דוש חדוות חיים וכוח יצירה. עצר והקשיב. ברמיונו שמע את התזמורת מצטרפת ללחן ועולה וגוברת, גוברת על הכל. על נפץ הפגזים, על המורא והיאוש ועל הרעב. הקונצ'רטו הראי שון של צ'יקובסקי...

היא מטורפת — הרהר בחמימות ובחיבה גוברת — מסביב מחות והרס והיא מנגנת... דמה שהבין את פשר נגינתה, את פשר לגלוגה לפצצות ולפגזים, שהרי ניגנה יצירת בנין ויצירה שבה חדוות חיים!

"אני אוהבך ילדה שלי" — שב והרהר — אני אוהבך... בפתאום חש שהפגזים נופלים בס' מוך וחרדה תקפתה, נחפו והחיש מה-

לכו. שמע את רסק הפגזים ברחוב הסמוך. ממש מעבר לכתלים, וזיעה קרה כיסתה את מצחו: "ילדה — הרהר בחום ובהתרגשות — ילדה שלי, חדלי, הפסקי לנגן, רדי למטה".

ברם ככל שקרב והלך שמע יותר ויותר בבירור את הלחן הסוער והתוסס. ראה את עצמו עומד בחדר המדרגות ולפתע חש משל נתמוטט הבנין, בחדר המדרגות נתאבק אבק לבן ומעל לראש שו שמע את הדיו של הנפץ.

דומה היה עליו שלבו עמד מדפיק. אחר שב ונסתער על המדרגות, אולם אז ראה חלקי לבנים ומסגרת חלון הנושרים ומתנפצים מטה אל אבני מרצפת הרחוב. דומה שראה גם משהו שחור נושר וצונח אף הוא, משהו בדומה לכנף שחור. צנח על המדרגות והליט פניו בכף ידו, אחר נתיסח בבכי...

...הקונצ'רטו הראשון של צ'יקובסקי. אחרוני הצלילים נמוגו כאפולולית הערב היורד והוא שמע את נקישת מכסה הפסנתר. הוא נתעורר מהזיוותי והביט בחלון הפתוח אחר ראה את צלילת הנערה, כשהיא קרבה אל החלון ונשענת על אדונו.

משהו חם וסוער ותוסס פרץ אל מוחו, וחזקו עלע רוק יבש: "צילי — פרץ בקריאה — צילי שלי". הנערה שליד החלון נרעדה ונזדקפה, מחמת האפלה לא הבחינה בשרטוטי פניו, ברם חושה הפנימי לחש לה את האמת: "מי שם?" שאלה ברתה.

"צילי — שב ושאל אליה — צילי שלי, זה אני, זה אני רמי". הנערה נתכופפה החוצה מבעד לחלון: "רמי — אמרה — איזה רמי?" בפתאום חש עצמו עייף ומדוכך, ואז ראה גבר הקרב אליה ומניח את כפו על שכמה: "מי שם חביבה? — שאל הגבר — אל מי את מדברת?"

הנערה נפתה והביטה בו: "מישהו קרא בשמי — אמרה — אינני יודעת מיהו". הוא רצה להתפרץ ממקומו, פתח לשאוג ולזעוק בקול, אולם חש את יד רעהו על שכמו.

שוב שמע את הגבר שבחלון מדבר: "ניגנת זאת נפלא יקרה, שובי נגני זאת עוד הפעם". היא השעינה ראשה על חזהו: "אתה יודע שהדבר מעורר בי זכרונות עזומים".

"אהה, שטויות — צחק הגבר —

לא נאה לאשה נשואה להרהר בכגון אלו. "אנגן משהו אחר, טוב?" אמרה בתחינה.

הגבר אחז בכתפה: "אני אוהב את מה שנגנת, נגני זאת עוד פעם". טרם שנפתה ללכת שבה והביטה החוצה, אולם כל שראתה היו צלליות של שניים שנדמו כחיילים בבגדי החאי קי שעל גופם אחר חורה ופסעה פנימה אל תוך החדר.

"בוא רמי — אמר הנמוך — אין לנו מה לעשות כאן". עדיין היה רמי מביט בחלון אחר שמע את הלחן שב ובוקע: "אני האשם — אמר חרש — אין האשם אלא בי".

"אתה?" "כן, יכולתי להאמין שהיא נהרגה, מדוע לא האמנתי שרק נפצעה, או שמא אומה לא אירע לה, מדוע? מדוע?" "זה מאוחר רמי — אמר הנמוך — זה מאוחר מדי". הגבר שעמד ליד החלון וצפה החו-

ג. יצחק / רשימות קטנות מהבירה הגדולה

א. כרטיס כניסה למלכות השמיים אינה עושה רושם של בלתי שפוייה אלמלא תוכן דבריה. ובכן: כשם שהגוף הוא ארצי ונמשך כלפי מטה, לאומה, הרי שהנשמה אלוהית היא ומשיכתה כלפי מעלה. השמימה, ומי שום כך: כשם שקיימת תורת הגרמי וטציה, קיימת תורת המגנט הנפשי.

בבקשה אדוני, כרטיס כניסה אחז למלכות השמיים. מלכות שלמה — שולמית, מחזיר 20 פרוטה. סינפים — ירושלים, רחוב עזר.

תודה אדוני, עם קנותך כרטיס זה מובטחת לך חברות כבוד במלכות השמיים. מלכות שלמה-שולמית, מלכות האהבה.

תודה אדוני, ליל מנוחה. שיער אפור, מצח חרוט קמטים, עייניים עמוקות ואפלות, היא יוצאת כשם שבאה, דבר אחד השאירה — כרטיס כניסה למלכות השמיים.

היא מטורפת. שני משיב: כן, אני יודע.

ובכן מטורפת. האמנם? ומי הוא זה שקבל את המתיצות בין טירוף וצלילות הדעת?!

זה ראה אותם ניתקים מאצל הגדר והולכים לעבר הרחוב הראשי והמואר, אחר ראה אותם שעה שעברו בתחומי האור ששפע מעם פנס הרחוב. הוא פנה לאחור בחיוך: "יש לך הצלחה חביבה, -- שני חיילים עמדו כאן כל העת והואינו נלגינתך".

אצבעותיה חדלו מלרפרף על פני המנענעים וכתפיה הרסיטו: "שני חיי-לים? -- אמרה -- שני חיילים? -- כן -- אמר הגבר -- אחת מהם קיטע".

היא קמה ממקומה והוא ראה שפניה חיוורות כסיד: "איזה? -- אמרה -- הגבוה או השני?"

הוא הביט בה בפליאה כלשהי: "הגבוה -- אמר -- אבל איך ידעת שהיו שם אחד גבוה ואחד נמוך". תחת להשיב לו שבה וצנחה על השרפרף העגול וראשה צנח בבכי על גבי המנענעים, אקורד צלילים נכאים ונוגים נתפשט והדהד בחלל.

ב. מוסיקה טובה ולשם מה? בהשביל אלו השרויים בכאן? בה, ושמה בכל זאת? מדי ערב בערבו הוא נכנס פנימה, מסיר מעליו צופה במבט במטל בקהל המסובים ויושב אל המנענעים, ושמה בכל זאת יצירה קלאסית... אדוני? "אינני קליינע נכט מיוזיק".

באולם מתמרים ענני עשן, אירה דחוסה ומעובה. קטעי ויכוח, מצהלות צחוק ולגימות קולניות מספיקה. "יצירה קלאסית" — "אינני קליינע נכט מיוזיק".

תודה אדוני, נהיגתי מאד. הוא מביט בך ואתה נבור. שניכם מבינים — אין כל צורך לשקר רק משום שחוקי החברה קבעו כך.

ליל מנוחה אדוני. לילה טוב.

ג. טכניקה מודרנית הביאו לכאן מכונת פלאים אמריקנית. למלמלה תוחבים בעק, ומלמטה יוצא כעד מטוגן עגלגל וטעים לחך. מחירו — 12 פרוטה.

(המשך בעמוד 16)

נפקות

ולכבס צ'יק עין

פרסום איראלי

בנו רותנברג

הצורך בהפיכה נפשית בקרב עולי תימן

שכם לקליטת עולי תימן. ותיקי העדה התימנית בארץ הוכיחו בימי מלחמת השחרור רוח נכונות וגבורה בשדה הקרב. איה הנוער הזה כעת? מדוע הם אינם יוצאים כשליחים למחנות עז? לי תימן כדי להסביר ולהדריך, לעזור לפקידים המעטים בעבודתם? ראיתי מקרה מוזעזע, כשרופא ואחות ניסו לה עביר ילד חולה לבית-חולים במחנה עצמו והיה צורך בשכנוע רב — ויותר מזה — כדי להתגבר על התנגדות ההורים, שלא רצו להפרד מהילד. יודעים אנחנו שאלפי משפחות בארץ גרשמו לקבלת ילדי תימן לביתם לחדשי החורף הקשים, אך ההורים סירבו למסור את ילדיהם. על הנוער התימני הותק אות בו את הסמל, ועליו לעשות מה מסוגלים לחולל את המהפכה הנפשית-רוחנית בקרב העולים החדשים. כשראיתי את עולי תימן ברדתם מהאוויר רון התרשמתי מהדרת הכבוד של האדם שבהם. כמה נשתנו הדברים במחנה העולים אחרי ישיבה של מספר חודשים!

אנציו סירני, אילו היה בקרבנו, כיום היה מראה את הדרך. הוא בא מהגולה וחזר לגולה למען עמו, למען תקומתו וכבודו. על הנוער התימני לראות בו את הסמל, ועליו לעשות מה שהיה עושה כל נוער טבעי ובריא: ללכת בדרך ההתנדבות, לתת יד בימי צרה אלה.

ההצדקה בימי המנדט, אך על כל פנים לא היום. לא תצמח לנו כל טובה בהרדמת הקהל. אין זה די להודיע על מינוי ועדת חקירה מבלי לפרסם לאחר זמן מה את תוצאותיה.

במחנה בראש העין התהלכו ילדים יחפים בתוך השלג, אמהות נשאו תינוקות ערומים למחצה, כשרגליהן עטו פות בגיר עתון. יודע אני שחילקו נעלים לכל העולים וראיתי ילדים יחפים, כשנעליהם עמדו לצידם. בחדר האוכל אין שולחנות וכסאות, ישנו אשנב שדרכו מחלקים את האוכל לסיירים וקופסאות פח; העולים אוכלים באהלים. חלוקת אוכל זו מלווה צעקות וריב. המקום מלוכלך וגם סירי האוכל אינם נקיים. אלה הם קווים בודדים של תמונה כללית עגומה מאד, המצטיירת לעיני המבקר במחנה עולים זה. אומרים לי שהתנאים הקשים, הצפיפות וחוסר הידיעה של העולים בדיברם אלמנטריים ביותר הם הגורמים לתנאים אלה. בשום אופן אין לקבל טענה זו. עולי תימן זקוקים ליותר מאשר כל ושימכות. הם זקוקים בראש וראשונה לשליחים. שמענו בימים אלה תלונות קשות, ועל פי רוב מוצדקות, מנציגי התימנים בארץ, ויודע אני שקיימת הפליה קשה כלפי העליה מתימן, הן בנוגע לשיכון והן בנוגע לחלוקת עבודה. אולם נציגי התימנים לא הראו לנו שביכולתם וברצונם להטות

דיע מבעוד מועד על התקרבות גל קור. משום כך אין כאן כבר העשוי לשכנוע, כי הפעם, כבמקרים אחרים, לא היתה הזנחה שאין לה כפרה. כי שמיכות, הנמצאות במחסן, אפשר היה לחלק לפני הקור ולא לאחר בואו, שעה שכבר קפאו אנשים במחנות, ואם יטענו שלא הועמדו לרשות הסוכנות שמיכות במידה מספקת, אפשר היה לאסוף מספר גדול של שמיכות מתושבי הארץ, שלא פעם הוכיחו את נכונותם למפעלים דומים.

רופא מחנה ראש העין והאחות האחראית אמרו לי ולשני עתונאים אחרים שהיו בחברתי, שארבע נפשות קפאו מקור באותו לילה עד מותן. כן סיפרו לנו, כי לדאבונו יש חשש למקרים רבים של דלקת ריאות וכיוצא באלה בעקבות הקור. סופר ה"פלסטיין פוסט" מסר בעתוננו את דברי הרופא והאחות, אך לתמונה הרב באה למחרת הכחשה רשמית לדברים שנתפרסמו, כאילו שלא נאמרו מעולם. ההודעה הרשמית איננה מכחישה את דבר מותם של ארבע נפשות בליל סופת השלג, ומסבירה את סיבות המקרה כמחלות.

אין טעם להתפלמס על עצם המקרה. לא אחת נודמן לי לשמוע בעבודתי את ההערה: "אל תזכיר זאת בעתון, כי אין הדבר נאה". ואני, כאורח המדינה, אומר: לא זו הדרך לפתור בעיות. גישה כזאת אולי היה בה משהו מן

בגבעת ברנר התקיים לפני ימים מספר טקס אזכרה לאנציו סירני. קור חזק שרר באולם הגדול, אך הקהל ישב והקשיב ברטט לדבריו של שר החוץ, משה שרת, על אותה דמות נפלאה, שבה אלינו מן הנכר לבנות ארץ ועם, וחזר לנכר על מנת ללחום על כבודו של אדם ועולם.

בשעת טקס האזכרה החלו נופלים על הבמה פתיתי שלג בודדים, שהרוח העיפה אותם לתוך האולם. שכן בחוק התחילה בינתים סופת שלג. כשיצאנו מן האולם ראינו להפתעתנו נוף חורף פי מושלג. וגדמה היה לנו, שזהו ההמשך הטבעי הרצוף לדברי משה שרת על אנציו.

לפתע התפרצה מתוך אחד הבתים הסמוכים קבוצת ילדים כהיפנים, ילדי תימן ואפריקה הצפונית, שלא ראו שלג מימיהם. יחפים ובפזיזות קפצו לתוך השלג והתחילו לשחק בו תוך צעקות: "זה שורף, זה שורף!" ומיד חזרו לחדריהם.

כולנו הרהרנו אותה שעה על מחנות העולים. ידענו שהשלג יגרום שמחה ושעשועים, אולם יחד עם זה גם לסבל ולנזקים רבים.

למחרת יצאתי למחנה עולים של עולי תימן בראש-העין, שבו יושבים כחמשה עשר אלף איש. מחנה זה זכור לי מימי השטפונות האחרונים, אף סבור הייתי שמאז השתפרו התנאים במידת-מה. לצערי נתאכזבתי שוב. מצא-תי אהלים רבים שנפלו תחתם מעומס השלג לאחר שהדיירים פונו מהם. דבר זה קשה היה למנוע, איש לא התכוון לשלג כזה. אולם, לקור אפשר ואפשר היה להתכונן, שכן יש למדינה שירות מיטריאולוגי מפותח ויעיל, שה-

תקליטים

באר, כשהובן, אופרות, אופרטות, ולסיים, רקודים רדיו אוניון - רוברס רח' דינגוף 116, תל-אביב

שעשועים וסבל

גם החלוצים הראשונים גרו באהלים, אך מצבם הנפשי אז היה איתן יותר מזה של העולים.

ידי העולים אינם מוגנים די צרכם בפני תנאי המחנות.

„הפוגה” בתפקידי השמירה...

הצילום: ב. רותנברג

במחנה ראש העין מתחממים 15 אלה איש בעזרת תנורים פרימיטיביים. את העצים אוספים העולים בפרדסי הסביבה.

למטה. הראשון מימין: העצים נפלו תחת מעמסת השלג, אך טרם הוסרו מן הרי חובות. עד מתי יפריעו לעוברי אורח וזתחבורה?

השני מימין: הזוי משלטים בימי השלג.

נקבות אל הקור בארץ

האם חסרים בגדים לילד, או שמא סבורה האם שאין לבנה כל צורך בגדים אף בימי הקור?

יש לשכנע את האם כדי שתסכים להפרד מילדה עד שיעבור הקור.

גם השמיכות הנוספות אינן מספיקות, החימום העיקרי בא מבפנים...

➔ שני פרדסנים יוצאים לסיוור בפרדסים לבדוק את מידת הנזק שנגרם מפרי החדר.

כשלוון קופה - הצלחה אמנותית

מאת יוחנן שנער

זוהי ספיר אוברי המגלמת את מנון בסרטו של קלוז.

כמוכן שהדבר פגע בצרפתים רבים, וכמה מתמומי המוח שביניהם, כשתקף אותם בולמוס הטיהור, הכריחו את קלוז להסתלק מעבודתו הקולנועית לחדשים רבים.

לבסוף שקטו הרוחות וקלוז, בסרט "ג'ני לאמור", הוכיח שהצלחתו הראשונה לא היתה מקרית. כמו ב"ה" עורב", כן גם ב"ג'ני לאמור" קלוז הוא בעל טכניקה מושלמת וב"טוחה", הוא רוצה לספר לנו סיפור, והוא עושה זאת מבלי לאבד אף שניה אחת. הקצב המהיר המציין את סרטיו גרם לכך, שיכנוהו "הבמאי ההוליבודי".

מעולם לא דבק לאדם תואר כה בלתי נכון ומטעה. קלוז הוא ההיפך הגמור מבאי "הוליבודי", ראשית וקר"ם כל בזה שהוא מעולם אינו עומד מחוץ לעלילה. הוא חי את סרטיו, מראה לנו את נקודת מבטו, מה שאין כן במרבית הסרטים ההוליבודיים. המצלמה של קלוז לעולם אינה קרה וטוקרת, אלא אנושית ובעלת רגשות. אך בסרט האחרון, "מאנון", נדמה שקלוז סטה מדרכו הקודמת ופנה באמת לעבר הוליבוד. "מאנון" הוא רומאן מפורסם מן המאה ה-18, רו מאן אהבים שנכנס לחברתו של יצירות המופת הצרפתיות בעיקר בגלל היותו עתיק יומין ביחס. זהו נושא מצויק לאופרה (פוצ'יני ומאסנה שניהם שמו

רות, את קולר האשמה יש לחלול במידה רבה באיש המסוגל לעמוד שעות בתור כדי לזכות בסרט קלוקל ולא יטרח כלל לשאול את עצמו מה הוא הפסדו כשהוא מחמיץ יצירת אמנות אמיתית.

"מאנון" בלבוש חדיש

לעתים דבק באדם כינוי לא מוצדק, לא מדויק. והנה, כאילו בדרך הסוגס"טיה, מתחיל האיש להתאים עצמו לתורא שניתן לו.

כך אירע להגרי קלוז, אחד מסובי הבמאים בצרפת, שעד היום, לצערנו, לא הגיע ארצה אף אחד מסרטיו החשובים.

סרטו הגדול הראשון היה "העורב", רבי, שצולם בזמן הכיבוש הגרמני וגרם בשעתו לסערה גדולה. "העורב" מתאר בריאליזם אפור את החיים בעיירה צרפתית קטנה, ומתעכב על כל המכוער והאפור שבחיים אלה. אלמוני החותם בשם "העורב" מפיע ברבים, באמצעות הדואר, את כל המעשים המכוערים הנעשים בעיירה, וגורם על ידי כך לסיבוכים, שנאה, חשד המוני, רצח והיסטריה כללית בכפר השקט. הגרמנים נטלו את הסרט המצויין הזה, הדביקו לו שם חדש: "עירייה צרפתית טיפוסית" והפיצו אותו באירופה כהוכחה נאמנה לשחיתות ולניחון השוררים בצרפת.

פצה מרכזי אחד, וכמובן, מאיל ממון גדול ורחב-לב אחד - רנק.

יחידות אלו נתנו לנו כמה ממיטב הסרטים שראינו בשנים האחרונות. יחידות של דוד לין, למשל, יצרה את "פגישת קצרה" (נואל קוארד), "תקוות גדולות" ו"אוליבר טוויסט" (דיקנס). מיכאל פאואל ואמריק פרסבורגר נתנו לנו את "חיי ומותו של קולונל בלימס", "מעלות לשמיים", "הנריקס השחור" ו"הנעלים האדומות". "תפשו את הגנב" היה סרט של צארלס קרייטון (במאי) ומיכאל בלקין (ניצן). קאר בלקנטי והיחידה שלו נתנו את "ניקוי" לסניקלבי" (שוב לפי דיקנס). קאר רול ריד יצר את "איש המחתרת" ו"האיש השלישי" (האחרון לפי תסריט של גרהם גרין) ולורנס אוליביה נתן לנו שני עיבודים נפלאים של שיקספיר: "הנרי החמישי" ו"האמלט".

כמובן ש"יחידת סרט" כזאת, מט"פלת בסרט אחד חדשים רבים, ומע"סיקה אפילו במשך חדשי ההכנה המוקדמת את כל אנשיה, בעוד שההליבד עוסקים בעבודה בשלב זה רק הייצור, המחבר ואיאלו עוזרים (ואפילו הבמאי מגיע לאולפן רק ימים אחדים לפני תחילת ההסרה) עולה בסכומים רבים, והקהל הרחב בארצות רבות עדיין אינו מסוגל ליהנות מסרטים משובחים באמת. למרות ההצלחה האמנותית של כל הסרטים שהוזכרו, מנקודת מבט של הקופה היו אלה כשלונות...

הקהל מקבל את הסרט שהוא ראוי לו. אם עדיין לא הגיע הקולנוע לבגר

כאשר יסד ג' ארתור רנק, המיליונר האנגלי, את טרוסט הסרטים הגדול שלו, התנבא בכטחון שתוך זמן קצר ביותר ייצרו אולפניו לא פחות מש"שים סרט בשנה. הוא קיווה, כי סרטים אלה לא רק שידחקו את רגלי הסרט האמריקני מכדי אנגליה, אלא אף יכ"בשו לעצמם מקום נכבד באמריקה עצמה וימלאו את קופותיה הריקות של בריטניה מטבע קשה ויקרה.

נבואה זו יצאה מפיו לפני ארבע שנים. היום, שעה שהוא עורך את מאונו מגלה רנק, שהפסיד בכל העסק קרוב לארבעה מיליון לירות שטרלינג. התוצאה: בשנה הבאה יצאו מאולפניו רק ששה סרטים תחת הששים שקיווה להם.

כשלונו זה של רנק עשוי אך לצער את המוני הסרטים הרציניים ואת חובבי הסרט הטוב בעולם כולו. איש מחוץ לאנגליה אינו מיצר על הדולרים שלא זרמו ל"באנק אוף אינגלאנד", אלא על הנסיון הנועז שניסה רנק ולא עלה יפה. זוהי מכה קשה לכל אלה שקיוו לראות את נצחונה של האיכות על הכמות בייצור הסרטים.

שכן רנק לא היה רק איש עסקים רודף ממון. הוא שאף ליצור סרטים טובים, וכדי להשיג זאת נתן לאמן הסרט את חופש הפעולה הרב ביותר ואת האמצעים הטכניים הרחבים ביותר, שזכה להם מישור מאז ימי הזוהר של הסרט הסובייטי בשנות העשרים. חופש זה ניתן לאמן במסגרת "יחידת הסרט" הקטנה שכללה ייצור, במאי, סופרים וחבר עובדים. הטרסט של רנק היה, בעצם, מעין איגוד של יחידות עצמי איות כאלו, שנהנו ממנגנון פרסום וה-

במרכז הסרט שייצרו, כתבו וביימו בשביל ארתור רנק, מיכאל פאואל ואמריק פרסבורגר, "הנעלים האדומות", נמצא הבוט הנדשא אותו השם והמוקדם על אנדרתו הידועה של האנס אנדרסן. הרקדנים הם מזירה שירר וטוכרט הלפמאן, שגם חיבר את הכוריאוגרפיה.

הנעלים האדומות

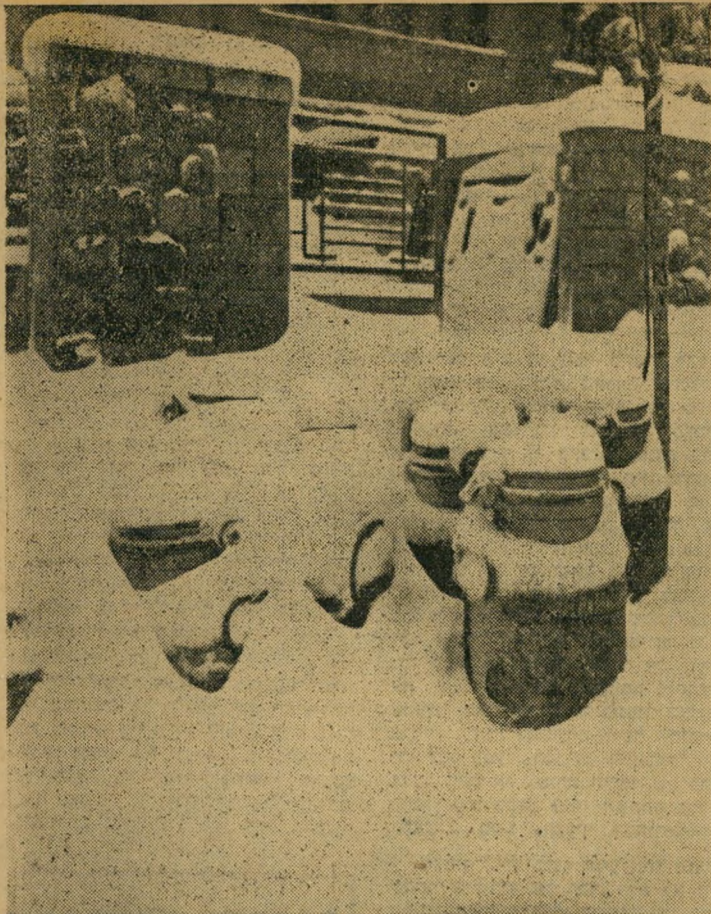
בקרוב יוצג בקולנוע "מגדלור" תל אביב הסרט "שיר נולד". בתפקיד הראשי: אהוב העולם דני קיי.

מוסיקה, מתיחות וצחוק משמשים בערבוביה בסרט האחרון של סמואל גולדבין "שיר נולד", שהוסרט בצבעים, ובו מופיעים דני קיי, וירגינה מאיו ופליכס בריסארט ושורה ארוכה של מיטב השחקנים והזמרים בארצות-הברית.

קיי ממלא את התפקיד של פרופיסור צעיר, שיחד עם חבריו הקשישים, כותב את תולדות המוסיקה בפרוטורוט. הם מבקשים להתחקות על שורשי הג'אז לכל קורותיו, לרבות "בוגי ווגי". הם מכנסים זמר ותזמורת להדגים בפניהם את הקצב החדיש.

לצערם מתגלית איזו תקלה, שבה מעורב טיפוס מן "העולם התחתון", המפריע להתפתחות האידיאלית של הרומאנס בין קיי והעלמה מאיו, אולם בסופו של דבר יד הטיפוס האפל היא על התחתונה.

בני גודמן, טומי דורסיי, לואיס ארמסטרונג, ליאונל האמפטון, צ'ארלי בארגט ומל פאואל, יחד עם "באק ובאבלס", הקווארטט של "שער הזהב" ותזמורות אחדות מנעימות במיטב הנגינה בסרט זה. הבמאי הוא האורד האוקס.

הצילום: בראון

הקופה, שלא יספסרו בכרטיסים. הקהל ליד הקופה לא יסכול ממוג האוויר, לא מגשם ולא משמש. הקופות נבנו בפאסאג' הגדול והמרווח שבבנין הענקי. מדרגות רחבות מוליכות אל אולם ההמ' תנה המפואר, וכאן יגיש המזון לקהל ארוחות קלות בישיבה.

הקופה, שלא יספסרו בכרטיסים. הקהל ליד הקופה לא יסכול ממוג האוויר, לא מגשם ולא משמש. הקופות נבנו בפאסאג' הגדול והמרווח שבבנין הענקי. מדרגות רחבות מוליכות אל אולם ההמ' תנה המפואר, וכאן יגיש המזון לקהל ארוחות קלות בישיבה.

ביום ולילה...

"תמר" יציג לפי "השיטה האמריקנית" — ג'ון סטופר, כלומר הצגות בלי הפסק אכן, משעה 10 בבוקר עד 6 בערב — 4 הצגות בלי הפסקה, ומיד בערב שתי הצגות רגילות. הר' בר יתא נוח לעובדי לילה ולנאשים ממושבות וקיצונים. הנה בא גובר קיבוץ אל מר הרצפלד שבמרכז החק' לאי, ובכך, עד שהרצפלד מקבל אותו לפגישה "חושף" הגובר סרט עם יומן ו"מיקי מאוז"... והעיקר — אפשר יהיה להכנס לסרט אפילו באמצע ההצגה ולהשאר לשניה באותו הכרטיס... והסרטים? "כמובן מהמובחר" — מבטיחים בעלי "תמר". פתיחת הקולנוע תהיה בסרט הגדול "האדם השלישי" של אלכסנדר קורדו, שקיבל את הפרס הראשון בפסטיבל בקאן שב צרפת ב-1949. ואחרי זה יוצג "גונב האופנים", הסרט האיטלקי המפורסם,

"הפוני האדום"

סרט על חייו נער וסוסו האהוב מן ההכרח שיעשה מתוך נאמנות מלאה. הרי זה אותו ספור מופלא ונחמד על אהבת הנער לסוסו הגמד ועל השפעת אהבה כבירה זו על אופיו.

פיטר מילס השחקן הצעיר המצויין ממלא את תפקידו בחברתם של כר

ב. דוד

קולנוע חת-קרעי' בת"א

בעוד כמה שבועות תתברך תל-אביב במשהו "מודרני". אורחי העיר יוזמנו אל אולם מפואר שבבטן האדמה... פה יראו להם את מיסטר טרומן מחייך אל וישינסקי, את הכובע החדש לפי אופנת פאריז ואת "חמי טבריה" במעטה השלג. פה תראו את להטיו הצבעוניים של חלס דיסני ואת פיה הרוטט של אמא אינגריד ברגמן...

זהו הקולנוע החדש התת קר-קעי "תמר", שבו ערכתי זה מקרוב ביקור.

האחירה היא כ"לפני פסח". יש לס' יים את המלאכה כדי לפתוח את הקולנוע בזמן. צבעים, נגרים, חשמלאים ומסגרים מטפסים על סולמות, פטישים דופקים בכל קרן אולם ומרכיבים את הכסאות הנוחים לאורך האולם ולרחבו. נראה, שאין ה"צנע" שולט באולם זה. הכל נעשה כאן ברוב פאר. כל התאורה היא "פנימית". התקרה תכולה כצבע השמים, ורק ה"כוכבים" חסרים, אך הם יהיו על הבד...

אמנם, אנו נמצאים במרתף, אך האד' חיר הוא צה, מערכת איחורר חדישה מותקנת פה. גם מפני הקור, העובר עתה על תל-אביב, אין לחשוש שכן מצוי באולם גם חימום, וכמובן שבקיץ ירגישו המבקרים כאילו יושבים הם ב"פריג'ידר"...

"לא לאכזב במנים ולא לפצח גרעינים"

אומרים שהקהל בחלק מבתי הקולנוע שלנו אינו מקפיד על הנקיון. אך בעלי "תמר" ראו את הגולד והנ'ק' יון, והם טוענים: "אנו שלטים כאן נקיון מוחלט". סדרנים מיוחדים יפקחו באולם ובחדר ההמתנה על הנקיון. ובשביל חובבי הבטנים בשורה רעה: לפני כל הצגת סרט תבוא כתובת על הבד: "לא לאכול בטנים ולא לפצח גרעינים". גם על הספסרים בכרטיסי קולנוע יצא הקצף. סדרן מיוחד של "תמר", ימצא בזמן מכירת הכרטיסים ליד הקופה ויפקת על הסדר ליד

עליו יד) ולהוליכו (ארכיוני מגלה לי ש.מ.א.נ.ן לסקן" האחרון נוצר בשי קאנו דוקא, בשנת 1913), אך אי אפי שר היה לחשוב בשום פנים שהנושא יתאים אף לקלוזו.

ברם, קלוזו, כנראה, חשב אחרת. העביר את העלילה למאה שלנו, עיבד את הספור לסרט, ואפילו הצליח לזכות אותו בפרס ראשון בפסטיבל של קאן.

"מ.א.נ.ן" הוא סיפור על אהבתם של שני צעירים, כמעט ילדים, למרות הרפתקאות האהבה של מאנו, והנסיגות הקשים בהם מתנסים בני הזוג, כל אחד לחוד, אין אהבתם פמה ובסופו של דבר מאחד אותם המוות.

תרומה לרוח הזמן הוא סימום של הסרט: מאנון ורופר, זוג הנאהבים, מתגלגלים בדרך מקרה עם חבורת מע' פילים לארץ ישראל. כאן הם נודדים במדבר ובהרים עד שכנופית ערבים (רוכבי גמלים) מקיפה אותם ומשמידה אותם אחד אחד. מאנון נהרגת, רק רור בר ניצל, הוא קובר את אהובתו בחור לות המדבר ומחכה במנוחה למותה.

חלק זה של הסרט נחון, כפי שאנו רואים במידה רבה של תמימות ואווילות. נקוה רק שהצנזורה שלנו, שידה בכל, לא תוסיף שטות על שטות, ולא תקצץ, כדרכה, בקטעים המשעשעים והמעניינים ביותר.

פרתחיה
פכ'ס'ס'ס'

דידה

כבים ידועים כמירנה לוי ושפרד שטרודיק. סטינובוק עצמו כתב את הטקסט מתוך נאמנות לספר, אהרון קופלנר חבר מוסיקה רבת-ירושה בלתי שכיחה. הספר הופיע בעברית ב"ספרית פועלים" ואזל מיד מהשוק. סוכן חב' רפבליק פיקטשורס מר מ. קולארי הודיע שהסרט יוצג בקרוב בארץ.

MYRNA LOY • ROBERT MITCHUM
in JOHN STEINBECK'S *The Red Pony*
COLOR BY TECHNICOLOR • A REPUBLIC PRODUCTION

דמויות ירושלמיות

היזק והחוק

הרחובות שלולית. העוברים ושבים נעצרים בשפת המדרכה, מהססים רגע קט, כאילו היה עליהם לשחות בבריכה עמוק. קה והם אינם מטיבים לשחות. אחר אחרים כוח ועוז, משנסים את מתניהם — ויורדים "הימה". תחת בליטת גגות של כלום, בין שתי פיות מרובים, הורר קים בשצף קצץ, נצבים אנשים המיחלים למכונית. בינתיים אצות מכור גיות אחרות ומשאירות אחריהן ים של קצף, שפע של נתזים, וזרזף של טפות רפש על מעיל מהודר של גברת אחת. בתוך בין סילוניהמים והמכוניות הר טובות, מדרדרת עגלה קטנה, עמוסת בצלים ירוקים — מהשוק מסתמא — ווג ילדים נוהגים בה. שלישי, הצעיר

המהלך, בימי סגריר אלה, ימי של גשם, ברחובות ירושלים האפופים "עשן", המזכיר משום מה את הערפל הלונדוני הידוע, יראה את בני האדם, ממחרים לדרכם, מכורבלים במעיליהם; הצהארונים מורמים, הידים תקועות עמוק עמוק בכיסים; הגז נטוי קמט לפנים, המצחיה של הכובע השמט מסי תירה את הפנים הקרות, המשוועות למעט חמימות של אח, לתנור חשמלי של ימי שלום או סתם חממת גפס, מעלה צחנה, הדמויות, מתגלות ונעלמות, צצות לרגע ונעלמות שוב בתוך ים הרביבים, הדולף בליהרף, שעות ארוכות של יום חורף ירושלמי. רק דמויות מועטות בלי בה, מנצנצות ונקבעות בנפשך עת ארו כה ומעלות ההורים ממשכים...

העוור וכלבו

תחתית מכוניות בטלביה, האנשים נצדים לחמת אבן של ממש, דומה שהיא תספק להם מחסה מפני הרוח שיצא לשוט ברחובות ולהתל באנשים — מבדר שערותיו של זה והופך את מסי רייתו של זה, מעבר לרחוב, מסתמנת לפתע דמות תמורה; שערות הבחור שחורות כפחם, מתולתלות וסרוקות כזבוע, למרות מגיה האויר הנועף, הולך העלם זקוף וישר, כעשוי ללא אחת, רק שמאלו כפופה כלשהו למטה ואוחזת ברצועה של עוור — בכלב.

מדי בוקר בבוקר אץ העוור וכלב בדרך השכונה למסרתו. בצהרים יחזור למקום מגוריו ובשעות אחר הצהריים, הוא נחפז שוב לדרכו. מחיש פעמי דרך ים של שכונות, של מכוניות מגיחות פתע מעבר לפנה; אץ — בין בני אדם קשחים כאבן, המפרעים את מלאכת הכלב בסקרנותם האווילית חסי רתה שובע, בין רחמים בני רחמים הסופקים את כפיהם למראה, והם ה"חתיקים", שלדים העוור וכלבו וכל חלק בלתי נפרד מנוף השכונה.

הכלב עושה את מלאכתו באמונה וגוצר את בעליו, שומר עליו מכל משי מר. אף גופו תמיר, שחור וזיפיו המבריקים קים מתמוגג בצבע החול אשר לבטנו וכפתותיו. אוניו מחודדות ואפו משרבב בזריות לכל עבר — מרחת, מכונית עורכת תמרונים לפני המדרכה — הכלב מצפה בסבלנות. הדרך התפתנה — ניץ קל, קשקוש בונב, בעליו הרגיש צועד בבטחה; הוא סומך על ידידו. הגה כבר המדרכה שמגור. הדרך אליה חסומה — זוג מכוניות, סמוכות זו לזו, תופסות את השטח. הכלב מתקדם אליהן במהירות. נשמת הצופים נכבשת בקרבם. ההתנגשות בין האדם ושוליו המכוניות בלתי נמנעת. מישוה מכין את עצמו לחוש לעזרה. הכלב ממשיך לצי עוד בבטחון גמור. הוא מכון את בעליו, בעזרת עכונו וזנבו השעיר, למעבר הצר — עשרים סנטימטרים — ששרד בין שתי המכוניות. העוור פוסע באטיות ו... עובר, מבלי לגעת בכמו ניות. הדמות נעלמת בערפל.

שנערכה בבית הספר ובה השתתף, הכי ריעה את הכף. הוא עמד על כך שטמור גים בקרבו כשרונות ניכרים בשטח זה. משפחתו היתה עניה והוא נאלץ לתמוך בה, ומדוע זה, איסור, לא ניסה להר — חיח את לחמו באמצעות המשחק? קשה היתה הדרך. כשהצליח לקבל תפקיד קטן באיוו להקת חובבים פוטר או נאלץ לפרוש מה הלהקה שנדרה למר חקים. אמו, שראתה את מצבו הקשה של הצעיר, הציעה לו באחת הימים לכתוב מחזה, אולי יאיר לו המזל פנים בדרך זו דווקא? עמנואל היה שם הצעיר, ועל כן הפך ל"אדוארד" ושם משפחתו: גולדברג מצוין בשמו הנוכחי על ידי ה"ג". בתקופה מאוחרת יותר נחקר בשם משפחה: רובינסון. הוא שקד שבועות רבים על המחזה, בכל זאת היה בו הכח לקצרו לבסוף למערכה אחת בלבד, כשראה שהעלילה אינה מספיקה למחזה שלם, בן שלוש מערכות. המערכון שנקרא "פעמוני המצפון" סייע לו בקבלת עבודה בתיאטרון ודחיל. שאפותיו היו גדולות, אך לא הצליח לגשת להגשמתן; המלחמה העולמית הראשונה סיכלה את חיותיו והצעיר נתגייס לצי האמריקני. אחר שביית הנשק נדד מתיאטרון לתיאטרון עד אשר הצליח להתקבל ב"גולדילד תיאטר", שניסד בסוף 1918 ללא אולם, ללא כל מחזה מיוחד וללא כל תפאורה והיה מבוסס על רעיון אחד בלבד: לתת לאמריקה תיאטרון אמנותי ראוי לשמו. רובינסון השתתף בכמה מחזות חשובים של סופרים יהודיים, כגון "המכונה המחברת" של אלמר רייס או "שירת תייש" של פרג' וורפל; עוד בשנת 1923 השתתף בסרטו הראשון, בשם "הצעיר הבהיר".

מעניין לציין כיצד הגיע אחד מגדולי שחקני הוליווד אל הכד. הוא לא היה מעוניין בסרטים כלל, כששמע שעומדים להסריט את "הצעיר הבהיר" בהאבאנה ביקש שינתו לו איזה תפקיד שהוא, הרי זה זמן רב משתוקק הוא לראות את בירת קובה. כך קיבל תפקיד של ישיש. לגורל תחבולות קטנות משלו, אדוארד חלה לפני שהגיעו להאבאנה ולא שיחק שם כלל את התפקיד הקטן אשר ניתן לו. האכזבה היתה קשה מאד והשחקן זקפה על חשבון האמנות החדשה הזאת הנקראית סרט. הוא חזר לתיאטרון והחליט לא להתעניין עוד בסרטים לעולם. אחר גשוואיו עם השחקנית גלידיס לוי, הסכים שוב לשחק תפקיד קטן, כדי שיוכל להמצא בחבי רתה. כך שיחק ב"החור בקיר" בשנת 1929 וב"אלמנה משיקאגו", עד אשר גאות לקבל על עצמו תפקיד מרכזי בשנת 1930 בסרט בשם "הקיסר הקטן". ההצלחה היתה עולמית, הסרט הפך לנכס צאן ברזל בתולדות הסרט. עד היום נקרא רובינסון "הקיסר הקטן". מאז עשה רובינסון שלושה ארבעה סרטים לשנה, שרובם הוצג בהצלחה רבה בכל ארצות תבל. הוא הפך למסמל הגנגסטר האמריקני, אך אין כמוהו שחקן לתפקיד אופי כגון ב"סיפורי מאנהאטאן". הוא ניסה את כוחו בהצלחה גם בסרטים ביוראפיים ועיצב את שתי דמויות יהודיות גדולות את מגלה הסלאווארסאן ד"ר אהר לייך ואת האיש רויתר, אשר נתן לעולם את סוכנות החדשות, לפני כמה שנים ראינוהו בסרט "בלשי" בלתי רגיל בשם "האשה בחלון".

רובינסון קנה לו שם גם כאוסף חפצי אמנות וכיום נמצא בארמונו אחד האוספים הידועים בעולם. הוא קנה תחילה העתקי ציורים מפורסמים ועבר בהדרגה לקניית אוריגינאליים. כשקנה את ה"רקדנית בחופשה" של דגאס היה מאושר לאין שיעור. במידה שהציג לייך בעולם הבדים קנה לו ציורים חשובים ויקרים יותר. פעם חלם על פתיחת מוזיאון גדול בירושלים בקנה מידה בינלאומי.

נקחה שביקורו בארץ יגביר את מסירותו לעניינו הלאומי.

אדוארד ג. רובינסון (המשך מעמוד 3)

בות, בעל הפנים הפתקים והעיניים העירות הלוטטות, צעד באון. כשנודע הדיבר לתענואים ולצלמים, מיד עטו עליו. כך הפך רובינסון למרכז ההפגנה הגדולה של רבבות רבות. רובינסון נשא באותו מעמד נאום נלהב בו אמר בין השאר:

— לאחר שראיתי בצרפת אלפי קברות של גיבורינו שנפלו במערכה נגד הפאשיזם, הרי תופעה כזו של הופעת סמית בעיר ובמוסד חינוכי שמתפקידו לחנך את הדור האמריקני הצעיר למי דות יפות, תופעה כזו מועצת וכמעט קשה להאמין למראה העיניים. אסור לה ניח לפוגרום שישלט על אמריקה. זה הוא הקרב האחרון שלנו. אסור לנו להפסיד בו...

אפיזודה אחת היא מני רבות בחיי רובינסון, זוהי סיסמתו: אסור להניח לפוגרום להשתלט על אמריקה. ובשעה שאחרים טמנו את ראשיהם בחול כדוגמת בת היענה וסברו שאין רואים אותם, יצא רובינסון למלחמה גלויה. לא לשווא היה בחור ישיבה, אך גם לאחר שהיה לשחקן האופי הגדול לא שכח את הורות.

נולד בבוקארשט ב־12 בדצמבר 1893, אך משפחתו עברה לאמריקה והתאזרח בה בהיותו עוד צעיר לימים. למד בניו יורק וסיים את לימודיו באוניברסיטת קולומביה, בה הוכתר בתואר "מאסטר אוף ארטס". בנעוריו רצה להיות רב, אחרי כן עורך דין, אך אחת ההצעות

מלון ציון

מסכת מעודן וכשר
סקסימום נוחות

הדרי הכרמל. חיפה
סלפון 4465

פננים
מר מנדלבאום ותזמרתו
בשבת תה בשעה 5

פסנתרים
מפירמות ידועות — במבחר גדול
ופמרמן את יין, תיא, רח רשי

מאת פוטו ברנו תבקש
איך במצלמה להשתמש

בקנות מצלמה, חלקים, פילמים, פלטות, נייר וכו', עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. סיתות, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, חלופה. סיתות מיוחדת של פילמים קטנים. (EXTRA FINE GRAIN)

סלפון 4137

פוטו ברנו
חיפה והחלום 31
פנתה שפירא טר 4137

ירושלים - אביב - חיפה

בקרוב
פתיחת תמר
פולנוע

פסן רח' אלנבי ווו
תל אביב

עם הסרט הגרנדיוזי
בעל ההצלחה העולמית
של קרול ריד

האדם
העליוני

סרט "מורוס פילם"

הם יגיעו מחר
בתיאטרון הקאמרי

היה זה לפני 25 שנה...

בין ימי "אלנבי" — והיום

לפני מונח קובץ, שיצא לאור על-ידי קיבוץ עברון, בשם "דברי ימי יצחק" — להנצחת שמו של אחד הצעירים המופלאים ביותר שנפלו במלחמת השחרור. לא הכרתיו, אולם מתוך השורות שהקדישו לו הוריו, חבריו ומכריו אין ספק בידי, כי הנה בסער המלחמה לתקומת ישראל נגדע אלון צעיר שהבטיח גדולות, אחד מבחורי

ישראל שהיה מעורה במולדת, מכירה כשם שהכיר את נתיבי נשמתו הרוטטת והמייחלת למשהו נסתר ובחלי מצוי — צעיר שעד מותו בגיל 24 כבר רשם לו ביוגרפיה מסועפת של פעלים וחיות, חלומות וחתימה בדרגי אגשמה. "עשר שנים רצופות — החל בשנתו ה-14 — היה יצחק נודד ומשוטט בארץ מדן ועד באר שבע, עובר ומהלך בה מחניתא ועד אפיקים בנגב, סוקר וחוקר את שני הגלילים ואת שלוש העמקים, לומד ומלמד את כל נקודות הישוב, את הקיבוצים וה"גרי עינים", את החי והצומח בהם" — כך כותבים עליו הוריו.

ואכן אפשר לראות ביצחק את התגלמותו של הנוער העברי החדש במולדת, דור חדש היודע להלך בזקיפות קומה, רציני ומעמיק, מכיר ביעודו וגאה על פעולותיו.

קראתי כמה ראשי פרקים של חייו עיר להרצאות על הצמחים, על חי הבידואים בנגב ועל יסודות המשיחיות — והנה עדות הם לתפיסת ענינים עמוקה, לחיבה ששרשה עמוקים במסורת ישראל, לפולחן "היש" והמוצק בהישגי עמנו בארצו, ששום כח בער לא שוב לא יוכל לעקור אותם מכאן. והמופלא בכל — התעניינותו של יצחק בכיסופי הגאולה בישראל במשך הדורות האחרונים, ברעיון המשיחיות ובחכמת הקבלה. הנה בכאן מגלה עתה את חזון המחשבה ולחלוחית הדמיון בצעיר שלא סיים את תעודת חייו. מי יכול להתנבא ולקבוע לאן היה הצעיר מגיע אלמלא נתרסק מטוסו בעוגיה אל תפיר! זהו אחד מן החשבוניות הטראגיים שאיש אינו יכול לעשותם לעולם. זה גורל כל היוצרים חוש-החיים נקפר באביב ימיהם.

אליבא דאמת אין למצוא כדוגמתה היום. לא היה ענין וחפץ בספורט הכדורגל לא רק בקרב הנוער הלומד והעובד, אלא גם אצל רבים מתושבי העיר וסביבתה הקרובה והרחוקה.

אז האמינו והגשימו את הסיסמה: נפש בריאה בגוף בריא... אז (ואולי קצת מאוחר יותר) היה גם מר ז. שרף (כיום מוכיר הממשלה) נתן רובו ככולו בעניני ספורט ורוח ספורטיבית עד שבמרוצת השנים היה למזכיר אגודת-ספורט "הפועל" בתל אביב, אכן נשתנה משהו מאז ועד היום גם אצלנו...

אז עזבו — בימי התחרויות — רופאים ועורכי דין, פועלים, סוחרים ותעשינים את מעונותיהם כדי להגיע בזמן ושלא לאחר, חלילה, להתחרויות ולהופעות ספורט שונות.

אז נהרו אל המגרשים גם נשייתל אביב — צעירות ומבוגרות יותר כשהן משתפות עצמן בהתלהבות על כל שער שנכשש ונפסד, על כבוד הדגל, על "נצחון הבחורים שלנו".

קבוצת "אלנבי" היתה בימים ההם חלק בלתי נפרד מן ההוי החל אביב: בני חוגים שונים, בני מעמדות שונים ואף בני דרגות-השכלה שונות — אך כולם יחד היוו חברה-ספורטאים מלוכד, ממושמע באחזה ובהנהגה הדדית.

והנה יושבים הם — כעבור 25 שנה — ישיבת-נועם בדירת חברים ומעלים זכרונות בריקר, מראשוני-הראשונים וממארגני הכנס הזה, "יוסף האבא", ששימש בהתנדבות מופתית מעין אפטרופוס על הבחורציקים על המגרש ועל ארגון ההתחרויות וזכה לתואר-חיה: "יוסף-האבא של הקבוצה", חיים גלובינסקי — העסקן הספורטאי שבי שבא במגע הדוק עם ה"בחורים" אחר ששינו שם מ"אלנבי" ל"הפועל", מוססה מראשוני-הראשונים, מוסקה בעל-הבית — ואחרים.

הכל מציניים בדאבון-לב שהימים ההם חלפו עם הרוח ואינם עוד. כיום אין כמעט מה לראות ואת מי לראות על מגרשי ספורט הכדורגל כאן. וגרוע יותר: אין כיום אף מגרש-ספורט אחד בתל אביב שיהיה ראוי לשמו. ואותי הם שואלים: התזכור עדיין כיצד כתבת עלינו בעתונים, כיצד התלהבת כשהיה מקום להתלהבות וקטרגת כשהיה צורך בקטרג? עד אור הבוקר הוחלפו הזכרונות, פרטו המיתרים, רפרפו המנגינות, רעמו הדי הריקודים העממיים כבימים ההם.

האמנם בגרנו ב-25 שנה? — שאל אחד ותשובת חבריו היתה: כאילו אתמול היה זה.

בחשכת ליל-סגריר של בתיים השקטה בקעה לפני ימים מספר לפתע רוח חיים וערנות בלתי רגילה. און של נעוריי-בגרות ומויגת נפש בריאה בגוף בריא באה לידי ביטוי בהילולא וצהלת-רעים.

מכיוונים שונים של הארץ זרמו אל תחומיה אנשים בריאים, רעניים ועליזים כדי לחוג כאן בצוותא וזכרונות העבר 25 שנה אחורנית.

הזכור אתה, ידידי, עדיין את "אלנבי"? — שאל איש את רעהו.

"אלנבי" — "אלנבי" — התמוגגו מוסקה ויוסל, בריקר ודואמפה, מוססה וקואשנה, חדשוני ובן-גד.

אין עוד כיום "אלנבי" אך נשארו חבריו, נשארו זכרונות-נועם, נשארה רעות.

קפיצת-זמן ודרך של 25 שנה — ואף על פי כן: אותם הנעורים התורססים אותה ההתלהבות.

ובעת שעדי האקורדיוניסט ה"בול-גאריה-צ'יזבטרונ"י התמודד וחברו הצימר באליסט ברוך-הכשרון פזרו ביד-אמן מנעימות הארץ, העלו המסובים בחדרי ביתו המרווח של מוסקה זכרונות-הדהוד על אותה קבוצת הספורט-הכדורגל שלפני 25 שנה שעמדה אז במרכז ההתעניינות של ארץ ישראל בכלל ותל אביב בפרט. ואיוו התלהבות עוררו התחרויות שלף מדי שבת בשבת בקרב אלפים רבים אחווי "פאטריסטיים", ש-

לרחל ומשה יחזקאלי
שפע ברכות
להולדת הבן
מאחלים:
נתן צויגנהפט
שרה ומשה מערבי

החדשות וה"נפלאות" המעורמים על דרך-חיהם יומיים, וממשיכים בהגאיהם.

גם דמות זו נעלמת מבעד לקרעיו הערפל. העבים ברקיע פותחים צוהר קט, צרור קרני-חמה קורץ לבני-אדם הגשמיים-הארציים, המחייכים לקראתה, כאומרים: אל יאוש, אף סגריר זה, סופו לחלוף, ככל ה"רעות" אשר בעולם.

מתחת לבית-השחי נשא הנער חבילה קטנה של עתונות-ערב. הפיון היה נעים אמש, האנשים הנחפזים בערבי-גוש, אינם להוטים אחרי חדשות ועוד זאת: זה זמן רב לא אירעתה מהפכה כלשהי ואף אנטי-ברפרסום, לא נמצא... יד-אמת, דאגת, חבשה כובע ראש הילד, עטפה בסודר סרוג את צווארו ואינו, ועקבות ידיה הלספניות, נכרות בקמטה-המוישר שבשפולי-האדרת-המרופסת, הגדולה יתר-על-המדה; מסתבר של האח הבוגר, שלא יצא היום למלאכתו מפאת הגשם.

סביב — המולת שוק של בוקר, חיים שוקקים וזורמים. בתוך — הילד הרטוב, שברכיו החשופות ורועדות מה-צנה, ועיניו — גדולות ושחורות, תוהות בוהות ושואלות ללא-אומר, כן, הטיפוס הקלסי של העזובה, של חוסר-חוקי לחינוך-חובה, או גרוע יותר: של חוק שהוא פסטי-נר, המעלה גלים של ציניות על הלב המאמין ביותר? האמנם?

הנזירה

מצעדה קצוב, גופה ישר ויציב כתמר; כערביה צעירה, נושאת כד מים מפי הבאר. גלימתה חדרונית, שפועת יראת-כבוד ומעוררת יחס של התרוממות-הנפש בהדרתה הפשוטה, מעין קטיפה חומה, חבל בו רגילים לקשור את הסייח, אורז את מתניה, ו"זנבו", קשרים-קשרים, מטלטל לפניה. פניה עטור רים מפטחתי-לבנה ומוקשת בעמילן, המעלימה את אחרון שערותיה, כדי לא לעורר הרהורי-חטא. עור פניה חלקלק ונאה — הרבה נערות, המבלות ימים בסלונים, עלולות להתקנא בו — ועיניה זכות, מישירות מבטן לפנים, אין שמאל או ימין לידם. ידיה משולבות — אחת על החזה, אוחות בצלב מוכסף ותלוי בשרשרת, השניה — מאחורי הגב. מצעדה — מצעד נידונים לעבודת-פרך בחצר בית-הסוהר, אוילי, כבר כלשהו ומהורהר. הגשם — כשאר הבליה-עולם הזה — אינו קיים לידה. אין היא חשה כלל באגמיהמים ובמטרות-העז. כאילו מבקשת לומר: "צארי לי, מה כי אחת?"

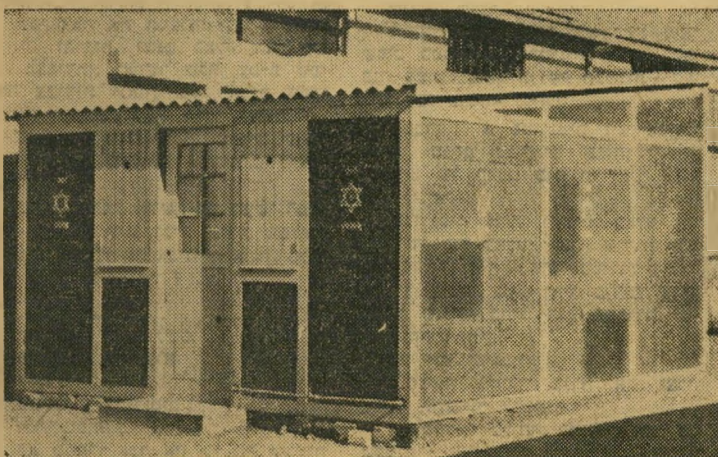
העוברים ושבים מזכים אותה במבט המגלם בחובל, גם תהיה — השתאות, משהו של שאט-נפש ובזו — שריר היחס ל"צלם" — לסמל של שרירי הזרים בביתנו, כאילו לא נזירה צעדה כאן, אלא באיכות האפיפורה, בכבודו ובעצמו. הילדים מפסיקים לרגע את השעשוע החביב עליהם ביותר — טביר לת מגפיהם החדשים במיה-השלוליות — ומסתכלים ביצורה-המורר המהלך, אחר הם מונים תופעה זו בין יתר אלפיי

חברי התאחדות החקלאים העזירים בכנס השנתי בת"א

צילום: פשימיצקי

בית מוכן עשוי פקק שהובא לכאן מליסבון, פורטוגל. הבית מחופן בפני אש. מחירו נאמד ב-300 ל"י.
צילום: ויוינגר

היא חפצה לשקר, אך פתאום לא היה איכפת לה. "אני מוכרת בחנות", אמרה והציצה לתוך עיניו. הוא נרתע: "בחורה אינטליגנטית כמות! כמה חבל שאין לך עבודה שמרימה יותר את הנפש! הייתי מציע לך עבודה של טיפול בילדים. את היית ודאי מתאימה לכך מאוד".

היא צחקת, אבל הוא חשב על כך ברצינות וכעבור ימים מספר הודיע לה, שאם תרצה, הרי יש לה משרה: שני ילדים, הגברת נהדרת, השכר טוב, והיא החליפה את עבודתה. "הנה מחליפים הבחור רים את בחורותיהם; הבלבל שלי לו כבר רשימה של חמש או של שש מאות... ולמה לא אחליף אני את משרתי?"

והסתר לא טעה: היא התאימה מאוד לתפקידה. הילדים אהבו, גברתה כבדה אותה והשכן הצעיר שממול התחיל זורק בה מבטים וחיוכים.

היא לא זכרה כיצד התחזקה אליו, וכיצד התחילו לטייל. הוא היה נחמד מאוד ובעלת הבית אמרה לה, שאין הוא חכם ביותר, אך הוא מוסיקלי להפליא ומגן בכמה כלים.

"כמה חבל שאינך מגננת ואינך שומעת מוסיקה", אמר לה. הוא הוליך אותה לקונצרטים שלא הבינה בהם כלום, אבל הקשיבה כתלמידה טובה מפני שהוא אהב מוסיקה והיא אהבה אותו עד מוות. היא יכלה להקשיב שעות לתרגוליו בכנור, בפסנתר ובחליל — אבל לא למוסיקה היתה דעתה, כי אם עליו, על תנועותיו.

"מדוע לא תלמדי לנגן? יכול אני ללמד אותך משהו... לפי דעתי יתאים לך הכנור מאד מאוד".

והיא עשתה פלאים. התרגילים היו משעממים וחריקת הכנור היתה שנואה עליה כחריקת המזלג על הצלחת, אך היא היתה מאושרת לראותו וזהר מהצלחתו ונוהר משביעת רצון. הוא הביט לעשות ממנה וירטואוז. וכה שטפו החיים בתכונות פלאים עד —

שביום בהיר אחד הופיע אביו שעשה לרגלי מסחרו בחו"ל והבחור המבטיח עולמות הצטמצם בין רגע וזהה לילד נון.

"אבי בטוח שאת גורמת לפגורי בניגונה", אמר לה. "מי כמוני יודע שאת רק מעודדת אותי, אבל אבי הוא בעל דעות קדומות ואתה... משרתת... הוא דורש ממני לעזוב את העיר מיד".

היא בכתה: אבל, יקירי, מה אעשה בלעדיך? הוא ענה ביגון: "מה תעשי? המשיכי לנגן... את כבר הגעת לדרגא די גבוהה. בטוחני שתהיי וירטואוז גם בלעדי...".

החיים היו מרים מאוד, ונפשה מרה שבעתים. אבל היא ניגנה, משום שהעבודה הקשה על גבי המיתרים השכיחה את יגונה.

יום אחד שמעה דפיקה בולת חדרה ואדם צעיר נכנס.

"אני מציג את עצמי", אמר. "הריני הרופא שבא לגור בשכונת רציית לבקש מגבירתי, שבין השעה 9 לבין השעה 12 בבוקר, אם לא יקשת עליה, תואילי נא לא לתרגל בקול רם, כי הפצינטים...".

"הו, מבינה אני, מבינה אני", אמרה. "אבל, בלי קומפלימנטים, הגברת מגננת באופן נפלא, באופן המושך את הלב...".

היא היתה נערה צעירה ונאה למדי. היא עבדה כמוכרת בחנות "כליבו" ובעליה היו מרוצים ממנה מאד; לא קיבלה מעולם הרעלת קיבה בקיץ ולא לקתה מעולם בנזלת בחורף. דייקנית, תרופה ומאירת פנים.

היה לה בחור, לבלר במשרד. בחור יפה, עליו ומלא חיים. הבריות אמרו עליו שאין הוא חכם ביותר, אך הוא היה מלא בדיחות כריזמן ואהוב בחברה וביחוד עליה: היא אהבה אותו עד לשגעון. הוא אהב מחולות, ומאחר שהיא לא ידעה לרקוד לימד אותה. לעתים קרובות היו הולכים למסיבות ולנשפים. הוא היטיב לנגן על אקורדיון ולה היה קול ערב למדי. בקיצור — החיים שטפו כאידיליה והם היו מאושרים מאד עד —

שביום בהיר אחד הודיע לה, שנמאס לו הדבר: "אני מחפש חוכן בחיים", התפלספי, ולכן אהב אני שינויים. אנו מסתובבים זמן רב, בלי תכלית. לי אין כסף, גם לך אין. ולכן...".

היא בכתה: אבל, יקירי, מה אעשה בלעדיך? והוא בשלו: "אין זה גורא. החיים לפניך. המי שיכי לרקוד, לבלות, תמצאי בחור...".

היא היתה אומללה ובכתה מרה בלילות. אבל בימים היתה עובדת ומאירה פנים ללקוחות. אחר כך חדלה לכבול בלילה ובמקום זה היתה הולכת לנשפים ובאחד הנשפים האלה פגשה באמת בחור נחמד, אבל הוא לא רקד כלל.

בחרתה לחשה לה: "זהו סטודנט חפשי; לומד מן היום בו נולד. אומרים עליו, שאין הוא חכם גדול, אבל מלא תורה כריזמן וזה חשוב".

היא לא זכרה כיצד התחזקה אליו ואין התחילו לטייל יחד, אבל זאת היתה עובדה. הוא לא היה יפה תואר כלל, אבל פנים מעניינים היו לו וחברותיה קינאו בה על "הבחור הרציני" שלה. הוא נראה לה כסמל התכונה והתרבות והעריצה אותו כאליל. הוא פתח לפניו אופקים חדשים, גילה לה את אוצרות הספרים והראה לה את כל הספרות בעיה. היא התחילה לקרוא בשעות הפנאי וכימים שהוא למד היתה יושבת בספריה, קוראת וכותבת רשימה במחברת עבה כדי שישבע רצון ויעלה חיוך על שפתיו. החיים היו מלאי תורה וענין עד —

שביום עבות אחד הודיע לה, שהוא מפליג לא-מריקה. "בארץ זו", הסביר לה, "דרכו של אדם להתנחל. אין לך אופק, אין לך חברה, אין לך בסיס, אין לך...".

היא בכתה: אבל, יקירי, מה אעשה בלעדיך? הוא השיב בקלות: או! הרי את מתקדמת כה יפה בלמודיך. המשיכי בקריאתך. בטוחני, כי תהיי באחד הימים בחורה אינטליגנטית מאד, ואז תמצאי את אושרך".

ושבו איבדו החיים את זהרם. היא המשיכה לבקר בספריות, "הספרים הם דברי הבל", היתה חוזרת ואומרת לעצמה. אבל הם הורגים את הזמן באופן נפלא.

הספר התרגל אליה כאל אחד הרהיטים בספריה והיה קושר אותה שיחה לפרקים. "את ודאי מורה, או סמינריסטית", אמר לה פעם והדבר מצא חן בעיניה, אך היא אמרה: "לא, אני סתם ככה מתעניינת בספרים".

"ומה את עושה?"

רשימות קטנות מהבירה הגדולה

(המשך מעמוד 8)

בוא צביקה, נראה את המכונה החדשה!

המשמשת את המכונה. נערה ששע' רותיה והובות. ישנם כאלה החושדים בה צביעתן, ואפשר שלא, עכ"פ שפי' תיה צבועות ונאות. גוה חטוב ושע' רותיה (כאמור) מגון הדגן הזהוב. הי אחת. חול לגלגל מבטים. באנו לכאן לחוות בפעולת המכונה... (האמ' גם?)

כשהתחזקת נטושה בין מעשי הפלא פרי המודרניזציה ובין יצירת הפלאים הלקונה מצלעו של אביו הראשון, כלום לא תשור תוצאותיה?!

ד. סטודנטים
לא, איני הולך לשם.
מה כיפת לך, בוא.
למה?
מה לי ולסטודנטים?
תה מסחר?
לא מסחר. אבל אין לי מה לעשות שם.

מה תה חושב הם עושים, למשל? אני יודע? פילוסופיה, פסיכולוגיה, פסיקה חמיה.

צחוק, הו, הו, דה.
תה יודע מה? נהיה שם שירה רגעים. לא מציא חן בעיניך נלך. טוב? טוב.

המקום:
חדר אחד שקירותיו מקור שטים בפגיונות ובתמונות. הרדיו שב' פנה מצרצר אימות, על הכוונת: ספי רים עכי כרס... (פחד).

החברה: 4 סטודנטים ו-2 סטודנטיות. שניים מביימים פולחן שתיה ומערים אל קרבם כוסיות לאין ספור של קוניאק.

סטודנטית אחת רוקדת באלט (או בן דודו של באלט) שניה סורגת (הה) הסריגה הנצחית, אחד סטודנט (ארוך) כתורן) מספר מעלילותיו בימים שהיה מפקד פלוגה בחיל ה... תחבורה. אנחת רוחתה.

נו, ומה חשבת?...
...סליחה מחולך מברת את יצרי, אפשר להזמין לרקוד?
...למחרת) סליחה. אינני מדבר עם שכמותך. אני שרוי במחיצת... סטודנטים.

ד. ישוב... נטורי קרתא (מחזה במערכה אחת)

המקום והזמן: ערב שבת, הצטל-בות הרוחות — יפו, ציטלורי, המלך ג'ורג'.

המשתתפים: חיל מגבעתי ו-2 נטורי קרתא.

החיל מצית סיגריה.

נטורי קרתא באים מכיוון מחנה יהודה.

א. תגיד לו.
ב. אתה תגיד לו.
א. החיילים האלו, גורא אתם.
א. הוא עלול להרביץ מכות.
א. מעזים? אינני מסחר ממכוס.
ב. אז תגיד לו.
א. בודאי שאני לו.
ב. אנו מצחים להלחם ולמוס על אמנותנו.

א. בהחלט.
ב. גיי, זוג אים.
א. אפשר דו חסט אים זוגן.
ב. ואם יתן מכות.
א. הו, אתה מסחר.
ב. אינני מסחר.

היא לא זכרה מתי הופיע בפעם השניה. הוא ביקש ממנה לנגן לפניו והזמין אותה לבקר במר-פאתו. הוא היה אדם נחמד, בטוח בעצמו ושבע רצון בעבודתו. בעלת הבית שהיתה מוקה את חדריו אמרה לה, שאין הוא חכם ביותר, אבל בקי מאד במקצועו וזה משנה לא מעט. הוא היה מרבה לדבר על כך והיא גילתה התעניינות מרובה בשטח המדיענינה.

"עליך ללמוד קצת כיצד מטפלים בחולים", אמר לה. "נראה לי, שהיית עושה חיל בתור אחות רח-מניה. הייתי מקבל אותך בתור אסיסטנטית; תלמדי דבר מה...".

והיא למדה ועשתה חיל. החולים גרמו לה סחרחורת והפצעים עוררו בה תיעוב, אבל הוא היה מאושר לראותה מתקדמת והיא היתה מאושרת לר-אותו מאושר. החיים היו מלאי עבודה וענין עד —

שבעלת הבית סיפרה לה בסוד, שמצאה מכתב כתוב על מטבח, מאת ארוסתו... לבה נפל עליה והיא הטיחה בפניו ששיקר לה. הוא צחק: "אמנם צריך הייתי לספר לך שיש לי אישם ארוסה, אך מי העלה על דעתי...".

היא בכתה: אבל, יקירי, מה אעשה בלעדיך? הוא ניחם אותה: "אין דבר, החיים לפניך... הייתי מייצג לך להמשיך ולהשתלם בתור אחות. מובטחני שתעשי חיל".

החיים היו ריקים מאד, אבל היא החליטה ללמוד. לא מתוך ענין; היא שגאה את המקצוע הארוך הזה וגנעי האדם המתועבים. אבל עלי לרכוש לי סוף סוף מקצוע.

והיא למדה בשקידה. כי הלמוד השכיח ממנה את אכזותיה. באחד מימי הפרקטיקה שלה בבית החולים התחזקה אל צעיר ששכב חבוש בגבס: מכונתו הפרטית התהפכה כתוצאה מנסיעה מטורפת והוא שבר יד ורגל. היא טיפלה בו למסירות והוא שלח בה מבטי הערצה. כשהחלים, בא לבקרה בבית החור-לים, ואח"כ בביתה ואח"כ החלו לבלות את זמנם בנעימים.

הוא היה בחור נחמד עד מאד. "איננו חכם גדול", הביעו ידידותיה דעה. "אבל הוא בחור עליו, יש לו כסף, יש לו מכונת פרטית — וזה יותר ממה...".

היא טיילה וטיילה אותו. הם הלכו לרקוד. הוא לא היטיב לרקוד כל כך, אבל נעים היה לבלות אתו.

הם קראו בספרים והחליפו רשמים — והיא החליטה שהוא שטחי. הם ביקרו בקונצרטים והוא נראה לה כמתרברב בהבנתו. את הכנור העריץ רק כשהיה בידה, אבל הוא חק נחמד והוא "סימפטה" אותו.

בערב אחד זרעו כוכבים, כשליחה אותה לביתה, אמר לה בקול רחי אהבה:

"יקירתי, מציע אני לך נשואין... תוכלי לחיות בביתי יחד איתי ולנוח מעמל חייך הקשה. אני אוהב אותך מאד מאוד".

היא נענעה בראשה: "נכון, אוכל לחיות בעושר, יש לך כסף, אבל כינו לבין עצמנו — לא אמצא בך ענין רב. נעים מאד לבלות אתך, אך...".

הוא ענה ברוח שפלה: "יודע אני שאת עולה עלי בהרבה בחינות. את משכילה, קראת הרבה, את מגננת, יש לך מקצוע חפשי, ומלבד זה את נהדרת בחברה: שרה רוקדת, עליוזה...".

"אתה מבין זאת יפה", אמרה לו. "אם כך, מוטב שנפרד בהקדם".

הוא היה אחוז יאוש. "אבל, יקירתי, מה אעשה בלעדיך?"

היא משכה בכתפיה: "כל החיים לפניך. עליך ללמוד הרבה, לעבוד, להשיג דבר מה. ודאי תמצא יום אחד את אשרך...".

א. ניגש יחד.
ב. כן, נגש יחד.
א. ואם לא ישמע לנו?
ב. גרביץ לו.
א. הו, גרביץ לו.
ב. נו, קים שוין.
א. יו, יו, איך קים, איך קים.
ב. אז גרביץ לו.
א. גר-ביץ לו.
ב. את השבס מחלל הגבוה.
א. גרביץ לו.
ב. גרביץ לו.

שניהם יחד: בוא, גרביץ לו.
החייל נפסע ממקומו וקרב אליהם, הסיגריה בפיו.

היי זיידה, איפה יש כאן בית קפה פתוח.
שניהם יחדיו. שם למעלה, "ירדן" פתוח.

חייל: תודה זיידה, מפריח ענני עשן ומסתלק.
א. נו.
ב. נו.
א. אי, אי, אי.
ב. אי, אי, אי.
שניהם יחדיו. אי, אי.

שכבות הבגדים לילדינו

מאת חוה ברנד

מחקרים רבים ושונים נעשו על שכבות רבות ושונות. שכבות אדמה בהר ובעמק, שכבות האוויר והים, שכבות מתחבים ומכרות, ועוד ועוד ועוד.

ואילו אני אכתוב על שכבות הבגדים של ילדינו. ואם לא עכשיו אימתי? האם לא בימי שלג וכפור, כשמספר השכבות באמת ניתן לחקירה ולספירה?

בקיץ, בחום הישראלי — אין מה לחקור, את רואה אותם, את הילדים מתהלכים, מתרוצצים, או מובלים על ידי אמותיהם ומטפלותיהם בגנים ועל שפת הים. גופם כמעט חשוף; או חשוף לגמרי והם שופים מקרני השמש. החינוכות השוכבים בעגלותיהם מרימים אל על רגלים שמגמנות ויחפות, חומות מאמבטיות השמש ומשמן השיוף הנמ' רח עליהן בקביעות. רגלים קטנטנות אלה המתנועעות בקצב הנסיעה — לב מי לא יחממו? וכל אשר יראן יחשוב: "אכן, אנו חיים בארץ חמה, חמה מאד!"

אולם לא לאורך ימים ימשך גן העדן אשר לילדים. רק יוקל מעט מהחום המעיף והאממה תעוטנה על ארון הבגדים ותוצאנה ממנו את השכבה הראשונה. הלוא היא החולצה בעלת השר' וול הארוך. עוד ניתן תחפש לרגלי היר' לד, אם כי גם שם הופיעו כבר הגר' בים הקצרות, אך ברכיו עורן חשופות וצבען כהה.

עם הירוח הראשונה מוצא ברוב כבוד מהארון — מלבוש הצמר. זהו מלבוש רב שכבות. ראשונה בהן היא האפר' וצבען כהה.

כדאי לצאת

דגים מלוחים

בזמנים אלה יש צורך לנצל כל הזמנות כדי לגוון את תפריט הסעודה. נמצאים כעת בשוק דגים מלוחים, מקרלים וסקומבריה אשר מהם אפשר להכין מאכלים שונים, מתובלים וטעי' מים.

ובכל זאת ישנן נשים הנמנעות מכך בגלל הריח המיוחד המורגש מהידים לאחר הטפול בדגים המלוחים. ריח זה יעלם לגמרי מהידים לאחר רחיצה עם מעט "DJ" בלתי מהול. על אף השפעתו המהירה, משאיר "DJ" את עור הידים עדין ורך. כדי לנקות ולהרחיק את הריח מהכלים יש לנקותם גם כן במעט "DJ" בלתי מהול, להשהות לשם השפעה למשך 2-3 רגעים ולשטוף במים. לאחר פעולה זו יעלם לחלוטין ריח הדגים המלוחים.

בית הקוסמטיקה

הלנה טרכאו

פרופסור האוניברסיטה ליופי, סדיב פריס

תל-אביב 37 רח' זא"ה 37

חמרוקים מתוצרת צרפתית חדישה. טפול בעור הפנים למי שיטה חדשה. בכל יום ג' התעצות קוסמטית — חנים

רסימל של אירנה גטרי

הרקדנית הידועה

אירנה גטרי תערוך רסימל נוסף באולם "אהל" ב-23.2.30 בשעה 8.30. התכנית החדשה תכלול: רסיסים יקרים, מגנינה, רקוד עם תף, אשה, "אני מאשים", (בלי לחי מוסי' קלי) ועוד. יש לצפות לתכנית מענינת מאד, אחרי הצלחתה של אירנה גטרי בקונצרט הקודם שהקסים את הצופים.

צילום: ל. קירשנר

בשורה השניה: שמאל.

השורה ה-3: ארז. 2 ימין יחד. 10 ימין. 2 ימין יחד. 2 ימין. 2 ימין יחד. 10 ימין. 2 ימין יחד. 3 ארז. המשיכי להוריד 4 עינים בכל שורה שניה.

שורה אחרונה: 3 ארז. 2 ימין יחד. 2 ימין יחד. 2 ימין יחד. 2 ימין יחד.

סגרי את כל העינים. חברי את התפר. סרגי את הכפפה השניה בדיוק באותו אופן. העבירי סרט צר בהתחלת הסריגה הפשוטה.

יחד 9 ארז 3 שמאל יחד. 9 ארז 3 שמאל יחד 9 ארז.

המשיכי בסריגת ארז עוד 1 1/2 ס"מ. השורה הבאה: 8 ארז. 3 שמאל יחד. 7 ארז. 3 שמאל יחד. 7 ארז 3 שמאל יחד 8 ארז. המשיכי לסרוג בסריגה רגילה (שורה שמאל שורה ימין) ורק סרגי 3 עינים ארז בהתחלת ובסוף כל שורה. סימי בשורה שמאל.

צורי את הבהן כך: 3 ארז. 15 ימין. הוסיפי עין בעין הבאה. 2 ימין. הוסיפי עין בעין הבאה. 16 ימין. 3 ארז.

שורה שניה וכל שורה זוגית: 3 ארז. שמאל עד סוף השורה. 3 ארז. שורה שלישית: 3 ארז. 15 ימין. הוסיפי עין בעין הבאה. 4 ימין. הוסיפי עין בעין הבאה. 16 ימין. 3 ארז.

הוסיפי עין בכל צד של הבהן (תמיד תהיינה לך עוד 2 עינים ימין בחלק הבהן) כל שורה שניה שלוש פעמים. סימי בצד שמאל (תהיינה לך 51 עינים).

בשורה הבאה: סרגי 19 עינים ימין והעלי אותם על מסרגה נוספת או סיכה סגורה. סרגי 13 עינים והעלי את יתר 19 העינים על מסרגה אחרת או על עוד סיכה סגורה. סרגי את 13 העינים בסריגה רגילה, והוסיפי בשורה הראשונה עין אחת מכל צד (15 עינים). המשיכי בסריגה זו 2 ס"מ סימי בשורת שמאל.

שורה הבאה: (4 ימין 2 ימין יחד) פעמים. 3 ימין. שורה שניה. שמאל הכל. שורה שלישית: (3 ימין 2 ימין יחד) פעמים. 3 ימין.

שורה אחרונה (2 שמאל יחד) 5 פעמים. 1 שמאל. גורי את החוט בהש' אירז 5 ס"מ ממנו. השחילי במחט והעבירי דרך העינים שנשארו חוקי הי' סב וחברי את תפרי הבהן.

צורי את כף היד כך: העלי את 38 העינים על מסרגה אחת חברי את החוט מצד ימין סרגי 19 עינים והוסיפי 2 עינים ליד הבהן. גמרי את השורה (40 עינים).

סרגי 3 עינים ארז בכל תחלת וסוף שורה, והמשיכי בסריגה רגילה (שורה שמאל שורה ימין) עוד 2 ס"מ. סימי בשורת שמאל.

השורה הבאה: 3 ארז. 2 ימין יחד. 12 ימין. 2 ימין יחד. 2 ימין יחד. 3 ארז.

ט.ו.א. לאמריקה

מטוסים משוכחים בעלי 4 מנועים, חבר עובדים אמ' ריקאי מנוסה: ארוחות ללא תשלום, שרות אויב.

שויצריה

איטליה

קשר עם מרכזי העולם העק' ריים. פנה אל סוכן הנסיעה שלך או טלפן: 5788 ט.ו.א. תל-אביב מס'

תיאטרון קאמרי

יום חמישי 16.2 רק אתמוז נודדה
ב"כ 7.30 בערב
יום חמישי 16.2 הם יגיעו מחר
חולון
מוצ"ש 18.2 הם יגיעו מחר שתי
הצגות: ב"כ 6.30 וב"כ 9 בערב, ת"א
יום ראשון 19.2 "הצל" תל-אביב
יום שני 20.2 "הצל" תל-אביב
יום ג' 21.2 "הם יגיעו מחר", ת"א
יום ד' 22.2 "רק אתמוז נודדה" תל-אביב
יום ד' 22.2 "הם יגיעו מחר" תל-אביב
ב"כ 8.30 באולם "חוף" חדרה
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

לוי-לה-לו
הצגות בכורה
תכנית מס' 16
מתח גבוה!!!
חזיו ורעם ביצ' ברכים

יום חמישי 16.2
מוצאי-שבת 18.2
יום ראשון 19.2
יום שני 20.2
יום שלישי 21.2
יום רביעי 22.2

התזמורת

קונצרטים למנויים
תל אביב, יום חמישי 16.2
מינוי 6 סדרה ה'
תל אביב, יום רביעי 22.2
מינוי 7 סדרה א'
המנצח: סרגיי קוסביצקי

האופרה הישראלית
תל-אביב — בית הבימה
יום ג' 21.2 ב"כ 8.30
ת א י ס
בהשתתפות: אדים דה-פיליפ
המנצח: מ. גולדינקין

פתח-תקוה — אולם "היכל"
יום ה' 23.2 ב"כ 8.30
הספר מסביליה
המנצח: ג. זינגר

כרטיסים:
ת"א ביילין, אלגבי 67 טלפ. 5018
פתח-תקוה, בית מסחר נייפלד, טלפ. 254

הבימה

יום ה' 16.2 "חליל הכשפים" ב"כ
בערב ב"ארמון" חיפה
מוצ"ש 18.2 "חליל הכשפים" ת"א
יום ב' 20.2 "חליל הכשפים" ת"א
יום ג' 21.2 "חליל הכשפים" ת"א
הרצליה
יום ד' 22.2 "בערבות הנגב" ת"א
יום ד' 22.2 "אהבת נעורים" רחובות

יום ה' 23.2 "ברברה בזמברג" (הצגה לפועלים) תל-אביב
יום ה' 23.2 "חליל הכשפים" ב"כ
ב"ציון" ירושלים
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

א ה ל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 16.2 אינקובטור על הסע
שתי הצגות, ב"כ וב"כ 9.15 בערב
"ציון" ירושלים
מוצ"ש 18.2 אינקובטור על הסע
שתי הצגות, ב"כ וב"כ 9.15 בערב
תל-אביב

יום א' 19.2 אינקובטור על הסע
מטעם המחלקה לתרבות ולנוער
ב"כ 8 בערב תל-אביב
יום ב' 20.2 אליוזבט ברגנר הופעה
עממית ב"כ 8.30 בערב תל-אביב
יום ב' 20.2 אינקובטור על הסע
ב"כ 8 בערב רעננה
יום ג' 21.2 אינקובטור על הסע
ב"כ 8 בערב תל-אביב
יום ד' 22.2 אינקובטור על הסע
ב"כ 8 בערב נתניה
יום ד' 22.2 אליוזבט ברגנר הופעה
אחרונה מטעם האגודה "למען האהל"
ב"כ 8.30 בערב תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

המטאטא

הצגות בכורה

"עגל הזהב"

קומדיה ב"כ מערכות מחיי הארץ

מאת פ. לובת, בימוי: צ. פרידלנד
הציר: מ. מוקדי,
תפאורות: י. רוזנבלום

יום ה' 16.2.50 בשעה 8.30 קרית-חיים
מוצ"ש 18.2.50 שתי הצגות ב"כ 6.30
וב"כ 9.15
יום ג' 21.2.50 ב"כ 8
ראשון-לציון יום ד' 22.2.50 ב"כ 8.30
חיפה יום ה' 23.2.50 ב"כ 9 "ארמון"
רמת-גן יום ב' 27.2.50 ב"כ 8.30
תל-אביב יום ג' 28.2.50 ב"כ 8
התחלת ההצגות הרגילות ב"כ 8 בערב

פתרון תשבץ 10

במאוזן: 2 — סניף; 6 — שם; 8 — אולם; 10 — כסא; 12 — דיר; 13 — הפוך; 15 — טף; 16 — רקיק; 18 — נקי; 19 — נחת; 21 — הקטר; 23 — צד; 25 — גרגש; 27 — ראי; 29 — סוף; 30 — יגון; 32 — לע; 33 — הנעה.

במאוזן: 1 — לשכה; 3 — נא; 4 — יוד; 5 — פליט; 7 — מספרה; 9 — מרפסת; 11 — אוקיה; 14 — כי; 17 — קנטרס; 18 — גוצרי; 20 — חרגול; 22 — קן; 24 — דאגה; 26 — שפעת; 28 — יון; 31 — גע.

תשבץ מס' 11

(כתיב חסר)

מאת: פנתם הרזי

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42

במאוזן:

1 — מכונת-הכפלה קטנה; 7 יונק החי בים; 8 — חרפה (הושע י'); 10 — מכונית להשכיר; 12 — חדר קטן; 14 — חצי המחצית; 15 — מגושם; 16 — תנובה; 18 — פקפוק; 19 — עשב; 20 — בו מרבים בשמחה; 22 — מכילה ומפיקה מים חיים; 24 — בלתי נשוי; 26 — תופעת לווי של האור; 27 — טפות גשם שקפאו; 29 — שליח; 30 — הד; 32 — יהודי; 34 — כף מיוחדת במטבח; 36 — האותיות לפי ערכיהן החשבוני.

במאוזן:

1 — מלת הסכמה; 2 — נמצא; 3 — הקול הגברי הגבוה ביותר; 4 — כוסית גבוהה, רחבה למעלה וצרה למטה; 5 — שבכה; 6 — מזון; פלא; 7 — צמח בעל שוש עליים; 9 — הסוה; 11 — כלי נגינה; 13 — שיא השלמות; 15 — מצית; 17 — חיפה; 22 — הוצאה לפועל; 23 — חלק הספור; 25 — שכו לעת זקנה או מחלה; 27 — ישוב בדדומה של תל-אביב; 28 — פקיד הסברה רשמי; 30 — לא מוטל בספק; 31 — החלק הרך בפנים; 33 — מנת אוכל; 35 — ממשפת הצאן.

ליוונה

לטובת ה.נ.צ. לבית הנערה העודה של ויצ"ו הצעירה.

תל-אביב 21.2 ירושלים 23.2

תכנית: באך, כטחובן, (אופ' 111), שופין, דביס, רהיפה
כרטיסים: ת"א: שלזינגר-שפרינגר, רדיו-אודיון, ירושלים: כהנא;
חיפה: יובל. ויצ"ו הצעירה: סניפים תל-אביב, ירושלים, וחיפה.

הכינוי

בל מסכות מפואר

במוצאי שבת שושן פורים 4 במרץ
בכל אולמי תיאטרון סוגרבי

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 18.2.1950

מגדלור	אוריון	ארמון, חיפה
שבוע חמישי	שבוע תשיעי	
טרובדור	ג'וני בלינדה	AND THEN THERE WERE NONE
אופיר	ג'א ווימאן	אורה, חיפה
שבוע שני	לו איירס	
לא הכסף יענה את הכל	וצ'רלס ויקפורד	MOTHER IS A FRESHMAN
	אסתר	
	המעין	
	המתגבר	

כתבת המערכת והתנהלה: תל-אביב, רחוב לילינגלום 12, טל' 4414 ת.ד. 1962 / העורך האחראי והמזכיר: א. קיסרי / דפוס: מ. שוהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלוניות: צינורגריסה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההסדה: דוד טופל ובניו.

לפני צאתה לסבוב באר"ב
ליד הפסנתר הקומפוזיטור
משה וילנסקי

שוענה דמארי

במוצאי שבת 18 במרץ
באולם אהלישם בשעה 9 בערב
בתכנית חדשה ונבחרת

מכניזציה חדשה וישנה...

ככל שמתקדמת האנושות, כן היא עומדת על מקום אחד! במה דברים אמורים? לגבי שימוש באותם הכלים שהשתמשו בהם לפנינו, אם גם בצורה חדשה. את הסכין השחיוזי אבותינו באבן מאז ומעולם. אך מיום שהומצא החשמל החל האדם מבקש את ה"כפתור המיסתורי" להקל עליו בכל שטחי החיים. המכונה באה במקום עמל הכפיים; אף-על-פי-כן עוד רחוק היום בו נוכל לחבוק ידים והעבודה תיעשה לנו על-ידי "מלאך החשמל"...

והוא הוין בהעלאת קצף ביצים: לפנינו עמלה עקרת הבית בידיה ובחשה בסיר שעה ארוכה. היום עושה זאת המכונה החשמלית. אך גם בכאן נעוץ הבדל גדול: לפנינו היו ביצים בשפע, — היום, בתקופת הצנע, הן דבר יקר המציאות...

ציורים: קאופמן

הישיש הזה נוקט עדיין שיטה ישנה: גם רגל ימין עובדת

מנוע-דיזל מניע את האבנים להשחזה

אילו רק היו ביצים בשפע לא היה איכפת לה לעשות את המלאכה ביד... יחדות יצוה... חשש... חושש...

מכונה השמלית מורסת את הביצים ומעלה את הקצף

הדפוס רצה צוואה

בית דלא „דמי מפתח“

„למה לכם להצטער, אני פשוט זכיתי חזרה בבית.“

הירושה הרוחנית...

האב: איזו תעודה הבאת לי השנה?
הבן: „אין זו אשמתי שירשתי ממך כוחות שכליים לקויים.“

חזמנה בעיתה...

הזמנתי כרטיסים לקונצרטים הטורבים ביותר בעיר, האם את חופשית ב-5 בנובמבר 1952?

למען השם, התחל מחדש שומר המחנה: עצור אחת, שתים, שלוש...
חייל טירון: למען השם, אל תירה, לא שמעתי את שני המספרים הראשונים, התחל מחדש!...
תשכבן, חיפה

חיים קצובים
הצעה לשר האספקה והקיצוב:
כל אדם שעבר את גיל הששים חייב לשלם „מס מותרות“ בעד כל שנה נוספת.
יעקב י. ת"א

המזרח והמסופים...
בשעה שביקר המלך עבדאללה עוד לפני המלחמה בתחנת החשמל בנהריים, הסביר לו מלווהו, כי מכונה זו היא בת 60 כוחות סוס.
— יפה אמר המלך — והיכן רותמים כאן את הסוסים?
אליעזר שפר, כפראברהם

פודר „צנע“
תקווה: בכמה עולה הסודר שאת לובשת?
אביבה: 102 ל"י.
תקווה: היתכן?
אביבה: הצמר עולה לי ב-2 ל"י ולממשלה עולה הסודר ב-100 ל"י — סרגתי במשך חודשים בשעת עבודה בקריה — ס"ה 102 ל"י.
אמנון שלאין, ת"א

„צנע“ לעין זר...
— מה אומר ה„צנע“ לתירת?
— צאנא!

שלב ב„מלחמה הקרה“
— שלג ירד בירושלים!
— ומה הפלא? אף זהו שלב ב„מלחמה הקרה“ המתנהלת בגדגו.
חנניה גיפשמייך, ראשל"צ

„בזבז“ על כרטיס נסיעה
תייר סקוטי הפליג באניה מאנגליה לישראל. בדרך קבל לפניו חברו על המזרים הגבוהים שחברות הנסיעות דורש שות כדמי נסיעה.
כשהגיע האניה לחיפה ראה הסקוטי אמודאי עולה מן המים ושווה לרציף. נאנח הסקוטי בצער ואומר לחברו: אה, חבל, אילו ידעתי שאפשר להגיע לישראל ברגל, לא הייתי נוסע באניה.
בורלא חנן, ת"א

רגישות מוסקנינית...

להפסיק את הזמזום, הוא מפריע!

מק"י רשדה...

אין ספק, שמכל ההפגנות והפרובוקציות הפרו-סובייטיות של מק"י בתקופה האחרונה, נודעת הצלחה ניכרת ביותר לכפור ולשלג הרוסי. הם ממש שבו את לב הנוער הישראלי.
זמברג אפרים, ת"א

תוצרת משובחת

מיקי ילדונת בת שלוש, תמות פנים.
כאשר שואלים אותה: מיקי, מגין הביאו אותך?
היא עונה: מ„תנבזה“ בעפולה.
משה ש., נתיבות-העמק

מסתייגים מוילנר ומוילנסקה
ארגון יוצאי מילנה בארץ סודיע, שאין לו כל קשר עם ההפגנות המאורגנות ע"י מאיר ווילנר ואסתר ווילנסקה.
יהושע ברוידא, ת"א

„מים“ שהאדימו...

הרבי לתלמיד: כמה פעמים אמרתי לך שתפסיק לשנות יין! התלמיד (מחויק בקבוק ביד): כבר הפסקתי, אדוני הרב.
הרבי: ומה זה בתוך הבקבוק? התלמיד: מים, אדוני הרב.
הרבי: מים? הלא צבעם אדום! התלמיד: אלו היו מים, אדוני הרב, אך הם התביישו ממך והאדימו.
שמואל כהן סיתון, ת"א

דאזדור

הסיגריה החדשה של אחים בזינו בע"מ

בפרט של לירה אחת וזכה בעל הבדיחה מגופסת ראשונה כמדור זה. בדיחות אגא לשלוח לסערכת „העולם הזה“ על המעטפת יש לציין: „עולמנו זה הקסור“.